

Voorbehoud om uitwerking later alsnog af te wijzen

U-raad stelt voorwaarden aan hoofdlijnenakkoord

Het hoofdlijnenakkoord van de universiteiten met minister Ritzen heeft het fiat gekregen van de universiteitsraad. Daarbij is wel de voorwaarde gesteld dat de gewraakte paragraaf 1b een restrictieve uitleg krijgt. Zo niet, dan kan de raad de uitwerking later alsnog afwijzen. In paragraaf 1b wordt de mogelijkheid bepleit dat de universiteiten aan studenten na het eerste jaar een bindend advies geven om de studie te beëindigen. Een voorstel van de beide studentenfracties in de raad om het gehele akkoord vanwege deze bepaling af te wijzen kreeg slechts de steun van twee buitenuniversitaire leden, zodat het met tien tegen acht werd verworpen.

Met deze uitslag schaarde de RL zich bij de meerderheid van de universiteiten die het akkoord met de minister, ondanks kritiek op onderdelen, onderschrijven. Alleen de universiteitsraden van de Maastrichtse Universiteit en van de Rijksuniversiteit Utrecht hebben zich tegen het akkoord verklaard. Hier in Maastricht is aan de instemming een aantal voorwaarden gesteld, afgeleid van de uitleg van de collegevoorzitter Vredevoogd aan de bepaling over het 'wegzend-advies' gaf. Hij herhaalde de formule die hij ook al in de voorbereidende commissievergadering had gebezigd: alleen studenten die manifest ongeschikt en ongemotiveerd zijn zouden een bindend advies kunnen krijgen om met hun studie te stoppen. Daarmee zou de mogelijkheid om een andere studie te volgen, niet zijn geblokkeerd. U-raadsvoorzitter Hilderink concreteerde de gedachte in een motie die met een benauwde meerderheid van negen tegen acht stemmen en één onthouding werd aangenomen. Volgens deze motie zou uitsluitend aan studenten die hun proefperiode niet binnen het jaar hebben gehaald, en die dat naar vorenbrachten als "geargumenteerde en concrete verwachting" ook in het jaar daarop niet zullen doen, de toegang tot het tweede jaar ontzegd kunnen worden. Aan het college van bestuur is vervolgens ver-

zocht deze interpretatie in het samenwerkingsverband van de universiteiten, de VSNU, te verdedigen en er vooral voor te zorgen dat de VSNU de vinger aan de pols houdt wanneer de vereiste wettekst zal worden opgesteld. Op dit moment hebben de instellingen geen wettelijke bevoegdheid om dit soort bindende adviezen te verstrekken. Daarmee is de kous voor de U-raad nog niet af. De raad wenst de VSNU niet met een blanco mandaat naar de minister te sturen. De universiteiten zullen bij de formulering van de wet betrokken moeten zijn, en onder 'universiteiten' dient in dit verband uitdrukkelijk ook de U-raad te worden verstaan. Hoe een en ander overigens in de praktijk gestalte moet krijgen, vermeldt de motie niet. Tenslotte is er dan nog het moment dat de RL de wet in de praktijk zal gaan brengen. Ook daarbij verlangt de raad verstrekkende bemoeienis. De motie spreekt op dit punt van "toetsing". De raad behoudt zich dus het recht voor om een eventuele onwettelijke wettelijke bepaling en de praktische uitwerking daarvan binnen de muren van deze universiteit, af te wijzen.

Wammes Bos

Drie eredoctoraten bij lustrum

Van de eredoctoraten die traditioneel ter gelegenheid van een RL-lustrum worden uitgereikt, vallen er dit keer (januari 1991) twee binnen het vakgebied van de 'nieuwe' faculteiten rechten en economie. De derde geldt een huisartsgeneeskundige. Dat betekent dat er opnieuw een eredoctor door de de medische faculteit is voorgedragen, de zevende in successie. De faculteit der gezondheidswetenschappen heeft nog maar **n keer (en dan nog gezamenlijk met geneeskunde) een eredoctor geleverd. Dat was in 1981, bij het eerste lustrum van de RL. Het betrof toen een Brit met verdiensten op het terrein van de economie van de gezondheidszorg. De RL-vakgroep EGZ ressorteert zowel onder gezondheidswetenschappen als onder geneeskunde.

De eredoctoraten zullen worden uitgereikt tijdens de viering van het derde lustrum, 11 januari 1991. De gelukkige op het terrein van de huisartsgeneeskunde is de Limburgse emeritusprof. dr. F.J.A. Huygen, die aan de wieg stond van de beoefening van dit vakgebied in Nederland. Hij introduceerde tevens de continue morbiditeitsregistratie, waarmee ziektegevallen in een bepaalde populatie systematisch kunnen worden gevolgd. Erepromotor is prof. dr. J. Knottnerus.

Koopmans voorgedragen, op dit moment advocaat-generaal bij de Hoge Raad. Koopmans is ook lid van het Europese Hof van Justitie geweest, en was vroeger hoogleraar staats- en administratiefrecht in Leiden. Twee Maastrichtse hoogleraren, Cohen en Flinterman, zijn bij hem gepromoveerd. Deze keer worden de rollen omgedraaid, want Flinterman zal als erepromotor optreden. Koopmans heeft enige bemoeienis gehad met de oprichting van de Maastrichtse faculteit als lid van de voorbereidingscommissie.

De derde erepromotie betreft een econoom, prof. Richard R. Nelson van de Columbia University in New York. Hij is bekend vanwege zijn onderzoek naar de werking van technologische verandering in de economie. Daarmee bevindt hij zich op het terrein van het Maastrichtse researchinstituut Merit. Erepromotor is daarom de directeur daarvan, prof. L. Soete. Nelson is geen onbekende in Maastricht. In de afgelopen jaren heeft hij hier regelmatig lezingen en seminars gegeven.

Wammes Bos

Inhoud

PAGINA 3

Teikyo

Wie het vorige week niet wilde geloven, moet zich deze week als een zwartkijker beschouwen, want de koop van het Annadal-complex door de Teikyo-groep gaat echt door. De handtekeningen van de twee partijen staan onder het voorlopig koopcontract en het onderhandelingen over wat er precies met het terrein en de gebouwen gaat gebeuren, worden vanaf morgen in Tokio voortgezet.

PAGINA 5

65-plus

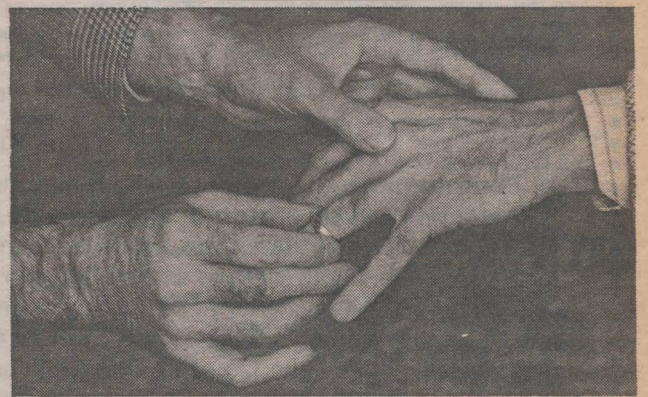
De oudere met plasproblemen; het beeld van de oude man met stok die de eendjes voert; stemverheffing tegen bejaarden; partners van demente ouderen. Allemaal thema's die op de een of andere manier aan bod komen in het project 'Veroudering' dat aan de RL loopt. De eerste resultaten van dit project werden vorig jaar gepresenteerd tijdens een symposium over ouderenzorg in Limburg. De bijdragen aan dat symposium zijn gebundeld in een onlangs verschenen boek.

PAGINA 6

Het akkoord

De discussie over het hoofdlijnenakkoord heeft tot op heden niet echt uitgeblonken door volledigheid, vindt collegevoorzitter Vredevoogd. Het debat spitste zich toe op paragraaf 1b, de vraag of studenten na een jaar de toegang tot de rest van de studie ontzegd kan worden. Maar het akkoord omvat veel meer, en de uitkomst is vooral voor de universiteiten (en dus ook voor de studenten) gunstig, gelooft hij.

PAGINA 7

Homo-huwelijk

Homo's willen óók kunnen trouwen. Ze verlangen niet per se naar ring en boterbriefje, maar willen in ieder geval dezelfde rechten die mannen en vrouwen door de echtvereniging verwerven. Onlangs probeerden twee mannen via de rechter toestemming te krijgen om in het huwelijk te treden. Ze werden bij hun rechtsgang begeleid door een 'denktank' van deskundigen. Kees Waalwijk, universitair docent Publieksrecht aan de RL, is een van die deskundigen. "Uiteindelijk willen we het huwelijk ontmantelen", bekennt hij op pagina zeven.

PAGINA 12

Smaak

Het lekkerste van het lekkerste met het beste van het beste en het fijnste van het fijnste maken. Is dat geen prachtig Doel in Het Leven? Toine Hermsen, een van Neerlands Grands Cuisiniers, timmert aan de weg om dat doel te bereiken. Een gesprek met een perfectionist.

Delegatie ziekenhuis en universiteit naar Japan

Verkoop Annadal aan Teikyo bezegeld

Het Annadal-complex, bestaande uit een terrein van 13,2 hectare en gebouwen met een vloeroppervlakte van 40.000 vierkante meter, is verkocht aan Teikyo Europe BV, de Nederlandse tak van de Teikyo University Group. In de nacht van maandag op dinsdag is het voorlopig koopcontract ondertekend door dr. J. Carpay, voorzitter van de raad van bestuur van AZM, en Lambert van Beers, directeur van Teikyo Europe. De koopprijs is niet bekendgemaakt.

derde partij bij de transactie was de bouwbedrijfsgedienst, die de bestuurszorg van het ziekenhuis al had voorbehouden om er de rechtbank in onder te brengen. De Rijksgebouwendienst gaat de huren van Teikyo en krijgt het recht die in eigen beheer te verbouwen. Teikyo wil Annadal in april in gebruik nemen, meteen nadat het ziekenhuis naar de nieuwbouw op Randwyck is verhuisd. De gebouwen worden dan voor vele doeleinden worden gebruikt, zoals onderwijs voor studenten van Teikyo-universiteiten in de Verenigde Staten, Japan en Groot-Brittannië, medische keuringen en checkups voor Japanners die in Europa wonen en farmaceutisch onderzoek naar nieuwe medicijnen. Ook komen er een school en een junior college, speciaal voor kinderen van Japanners die voor hun werk tijdelijk in Europa wonen. Carpay vertrekt vrijdag samen met de tegenwoordiger van de Rijksuniversiteit Limburg, prof. dr. J. Greep, naar Japan om te praten met de president/eigenaar van Teikyo University, professor Shoichi Okinaga. Tijdens die ontmoeting zal in grote lijnen besproken worden, hoe het AZM, de RL en Teikyo gaan samenwerken. De RL zal naar verwachting een belangrij-

ke leverancier worden van docenten, die cursussen verzorgen voor de Teikyo-studenten. De Japanners willen met een beperkte eigen onderwijsstaf werken en zoveel mogelijk gebruik maken van gastdocenten, liefst met een grote Europese reputatie. De RL heeft laten weten graag mee te werken aan het leveren van docenten, die dan via het Centre for European Studies zouden worden uitgeleend. Het AZM wil gaan participeren in het 'preventief medisch centrum' van Teikyo. Het staat volgens Greep nog niet vast op welke manier dat moet gebeuren en welke financiële consequenties daar voor het ziekenhuis aan vastzitten: „Dat moeten we nog allemaal met Okinaga bespreken. We willen er voor zorgen dat de Japanse artsen hier straks in de luwte kunnen werken.” Kennelijk doelt hij daarmee op de complicatie dat een Japanse arts als niet-ingezetene van de EEG niet wordt toegelaten tot de Nederlandse gezondheidszorg. Maar volgens eerdere mededelingen van Carpay zouden Japanse artsen die in het preventief-medisch centrum gaan werken, ook de mogelijkheid moeten krijgen Japanse patiënten te behandelen in het ziekenhuis onder de hoede van daar gevestigde artsen. Voor dat doel zouden sa-

menwerkingsovereenkomsten gesloten kunnen worden tussen het ziekenhuis en die artsen.

In de transactie tussen het AZM en Teikyo is ook de koop van het Biomedisch Centrum inbegrepen. De BMC-gebouwen zijn door een merkwaardige speling van het lot geen eigendom van de universiteit. In de jaren zeventig heeft de universiteit van het toenmalige Annadal-bestuur toestemming gekregen het stuk grond te bebouwen, waar nu het BMC staat, maar enige tijd later bleek pas, dat Annadal geen eigenaar was van die grond en dus ook geen toestemming had kunnen geven. Bij de overdracht van het ziekenhuis door de rechtsvoorganger van het Annadal-bestuur, het Burgerlijk Armenbestuur, was verzuimd de eigendom van het terrein over te dragen. Vele jaren later is op instigatie van de Commissie-Van Campen geregeld, dat de eigendom van het Annadal-terrein en alles wat daarop stond, in één hand moest blijven, namelijk die van het AZM. Met het oog op de toekomstige verplaatsing van het ziekenhuis en de verkoop van het complex werd dat verstandiger geacht.

Jacques Herraets

Onderzoeksinstituut bij rechten

De juridische faculteit zal komend voorjaar een onderzoeksinstituut in het leven roepen onder de naam METRO. Het instituut zal de onderzoekspanning van de faculteit een herkenbaarder gezicht moeten geven. Daarnaast moet het tot een verbetering van het onderzoekmanagement leiden en de externe middelenverwerving vergemakkelijken. De faculteit hoopt dat dit instituut in aanmerking te kunnen komen voor het predikaat onderzoeksschool en de daaraan gekoppelde extra financiering. Het is nog onduidelijk is welke richting minister Ritzen van onderwijs en wetenschap met de onderzoeksscholen zal inslaan, maar de algemene verwachting wel dat het uitsluitend instituten zullen zijn die deze titel kunnen verwerven. Alleen al om aan die competitie mee te kunnen doen is een instituutconstructie nodig, denken de juristen. Toch is dat niet de voornaamste reden om het grootste deel van het facultaire onderzoek daarin onder te brengen. Belangrijker is de gunstige uitwerking op het eigen onderzoeksklimaat die ervan verwacht wordt. Op dit terrein heeft de faculteit naar haar zin nog te weinig wapenfeiten weten te behalen, zeker waar het gaat om het aantrekken van projecten via de tweede en de derde geldstroom worden gefinancierd. Het ligt in de bedoeling dat Metro (de naam staat voor Maastrichts Europees instituut voor Transnationaal Rechtswetenschappelijk onderzoek en is nog niet definitief) een structurerende werking op het nogal uiteenlopende facultaire onderzoek zal gaan uitoefenen. Zo zal voortaan strikt op Nederlandse verhoudingen gericht research van een internationale (vergelijkende) component moeten worden voorzien. De faculteit gebruikt bij voorkeur de term transnationaal, omdat het begrip 'internationaal' speciaal is voorbehouden aan recht dat in het verband van de Verenigde Naties tot stand komt. Het transnationale aspect zal volgens de plannen het zwaartepunt en daarmee het handelsmerk van het onderzoek in Maastricht gaan worden. Invalshoek is de wisselwerking tussen nationaal, Europees en internationaal recht. Alleen

het strikt op juridisch onderwijs gerichte onderzoek zal niet in Metro worden ondergebracht, de rest, ongeveer negentig procent, wel.

Het instituut voor Hart- en Vaatziekten bij geneeskunde heeft model gestaan voor de organisatorische vorm waarin Metro zal worden gegoten. Binnenkort moet de faculteitsraad over die nadere invulling nog een besluit nemen. Voorgesteld wordt om een parttime hoogleraar-directeur te benoemen, die voor de dagelijkse leiding wordt bijgestaan door een beheerder. De faculteitsraad stelt elke vijf jaar het onderzoeksprogramma vast, en krijgt vervolgens jaarlijks het recht om de begroting als onderdeel van de facultaire begroting goed of af te keuren. Naast het gewone onderzoek zal het instituut ook de verantwoordelijkheid voor de onderzoekers(aio)-opleidingen op zich nemen. Nieuw is de gedachte van een 'Maastricht Sabbatical'. Daarmee tracht men onderzoekers/promovendi van elders naar Maastricht te lokken om (tegen betaling) in een rustgevend pand in de binnenstad het beoogde boek te schrijven. Men wordt omringd met professionele begeleiding en alle *gards die een wetenschapper toekomen. Zo zou de benodigde literatuur uit de bibliotheek bezorgd moeten worden. Als model heeft de faculteit het Wassenaarse NIAS voor ogen. Financieel is de start van het instituut nog niet geheel rond, maar de faculteit verwacht binnenkort een positief besluit op haar aanvraag voor geld uit het profileringsfonds. Hierbij gaat het om circa 175.000 gulden voor de jaren 1991 en '92. Het college van decanen heeft daarover inmiddels een gunstig advies gegeven. Zelf zal de faculteit in die periode bijna 700.000 gulden investeren. Voor de toekomst wordt het onontbeerlijk geacht om extern onderzoeksgeld in het kader van de derde geldstroom te verwerven. Mocht dat niet voldoende lukken, dan zal het beheersapparaat van het instituut moeten inkrimpen.

Wammes Bos

Hollandse emoties

De Vereniging Arbeiders Radio Amateurs ging vorige week met Drees. Ogenscheinlijk nog in goeden doen. Dankzij de uitholling van het populaire aanbod van de andere omroepen door RTL-4 mocht en deed de VARA zichzelf gelukwensen als de meestbekeken Nederlandse omroep. In het kader van de feestelijkheden schoven een flink aantal ministers gezellig rond de tafel van trina-babbelarina Sonja Barend.

De in de verte toch nog enigszins als rood herkenbare draad van het gesprek was de vraag: "zijn ministers gewone mensen"? Barends onderzoek leverde verrassende conclusies op. In de eerste plaats blijken bijna alle bewindsleden onder bescheiden, zo niet armoedige omstandigheden te zijn opgegroeid, althans zo goed als zonder tv. Op de vraag of ze als kind al minister wilden worden, zwijgt de regering bedremmeld "met één stem". Aan heftige vormen van machtsfantasie hebben ze als kind dus kennelijk wel geleden, maar iemand als Barend vraagt de Minister van Financiën uiteraard niet of hij het als kind al leuk vond om poten uit te draaien. Alleen Ritzen bekent dat hij anders dan de andere kinderen niet brandweerman of wielrenner wilde worden, maar professor, zonder overigens een idee te hebben wat dat inhield. Merkwaardig, dat vermoeden was al eerder bij mij opgekomen.

Vervolgens dan de directe vraag: heeft u wel emoties? Jawel, men wordt best wel eens boos, blij of verdrietig. Maar staat U niet heel ver af van gewone mensen? Ook dat valt reuze mee, want sommige ministers blijken al geleefd te hebben voordat ze minister werden.

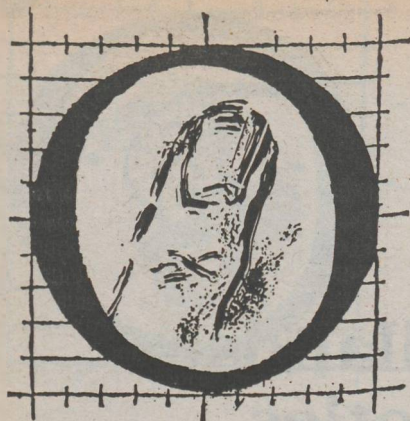
Pronk heeft in Calcutta mensen op straat zien sterven en mevrouw Maij doet zelfs nog gewoon boodschappen in een supermarkt. Ernstige twijfel wordt echter gezaaid als blijkt dat alleen Relus Ter Beek tv-sterren als Carrie Tefsen en Mark Klein-Essink kan identificeren. En Relus is nota bene minister van Defensie, een onderwerp dat het volk wel het minst van alles interesseert.

Aansluitend volgt dan de vraag waarom ministers vaak zo onbegrijpelijk praten, en wel ingeleid door een adakadabra-citaat van één volzin van onwaarschijnlijke lengte, uitgesproken in het Lubbersiaans. Je ziet Ruud slikken als Hans Alders hem te hulp denkt te moeten schieten door een arcanum imperii te onthullen, namelijk dat Lub die toespraak helemaal niet zelf geschreven had. Daarna volgt zo'n omslachtige uitleg door eerst Lubbers en daarna Kok over dat je iets ingewikkelds niet altijd eenvoudig uit kunt leggen, dat je je vertwijfeld afvraagt hoe erg het wel niet zou worden als ze het zonder ghost-writers zouden moeten stellen.

Waarom ben ik bijna tot tranen toe bewogen door de scènes die ik zojuist geschetst heb? Omdat het zo'n tragisch programma is! In geen ander mij bekend land kan ik mij zoiets voorstellen: de ministerraad die gezellig rond de buishuiskamertafel schuift om te laten zien dat ze weliswaar hoog geklommen, gekropen of gevallen zijn, maar - zo goed en zo kwaad als het gaat - desondanks hele gewone en fijne jongens en meisjes zijn gebleven. Niet te slim, niet te dom, het hart op de goede plaats en op z'n tijd best in voor een ontspannend grapje, maar moeilijk verstaanbaar, verullend en akelig humorloos als het om officiële aangelegenheden gaat.

De erfenis van een eeuwenoude regentencultuur met een democratisch ethos, waarin de macht in de achterkamer wordt uitgeoefend, terwijl voor het publiek de gordijnen van de voorkamer worden opgehouden en de stoep helder blinkt. Maar omdat het zo uniek is, is het ook zo tragisch. Nog even en Nederland zal in Europa een staatkundige, politieke en economische betekenis hebben die vergelijkbaar is met die van de provincie Friesland in het huidige Nederland. En op nog iets langere termijn spoelt dankzij het broeikas-effect het zeewater weer over de polders. Dan ga ik fijn naar het zeestrand bij Sittard en ben die Hollandse politici van toen dankbaar dat ik zo hoog en droog heb mogen gaan zitten in een stukje buitenland in eigen land.

Nico Roos

Bladeren

Bart Brouwers

Promotie

De Tilburgse econoom Pieter Meulendijks kan zijn promotie voorlopig wel vergeten. Hij heeft zich volgens drie van de zes leden van de promotiecommissie teveel laten leiden door professor Schouten en zijn 'Tilburgse School'. En wanneer in zo'n commissie de stemmen staken, kan de kandidaat zijn huiswerk opnieuw doen. Het waren met name de niet-Tilburgse leden van de promotiecommissie die het proefschrift van Meulendijks niet zagen zitten. Schouten zelf was begrijpelijkerwijs wel enthousiast. Volgens een collega van Schouten, Hugo Keuzenkamp van Algemene Economie, was Schouten trouwens wel vaker overdreven enthousiast voor zijn pupillen. Keuzenkamp constateerde bijvoorbeeld dat 80% van Schoutens kandidaten cum laude de doctorstitel haalde, terwijl het landelijk gemiddelde op 10-15% staat. "Op zijn minst verdacht", aldus Keuzenkamp, die het einde van het tijdperk-Schouten snel ziet naderen. Kandidaat Meulendijks had geen tijd voor commentaar. "Sorry, maar ik ben aan het studeren". (Univers)

OV

Een 'never-ending story', dat wordt het OV-verhaal onderhand. Tegenslag na tegenslag krijgt de arme minister te verwer-

ken tijdens zijn lijdensweg van de invoering van de Openbaar Vervoerkaart voor studenten. Maar er zijn temidden van alle ellende nu ook een paar positieve geluiden te horen. Een groep Tilburgse studenten heeft voor 16 en 17 maart de Brabantthalen in Den Bosch gereserveerd voor OV-studenten uit het hele land. Er moet daar een gigantisch studentenfeestje gebouwd worden, waarvan de organisatoren grote verwachtingen hebben louter en alleen om het feit dat iedereen er gratis naar toe kan. Ritzen betaalt de reiskosten. Men verwacht dertigduizend feestvierders. Een week eerder zendt de VARA onder leiding van Paul de Leeuw vanuit Groningen een OV-tv-show uit. Wat die show precies gaat inhouden is nog niet bekend. En nog eerder, op 5 januari al, is er het 'eerste landelijke mobiele treinfeest'. Een groep Amsterdammers heeft het treinboekje erop nageplozen en voor alle studenten uitgerekend hoe laat ze die dag in hun studiestad de trein moeten pakken om allemaal gelijktijdig in Amsterdam aan te komen. Chaos verzekerd.

Duur

Juist in een tijd dat de (volgens velen te geringe) financiële vergoedingen voor studenten weer volop in de belangstelling staan, komt de mensa in Tilburg met een merkwaardig initiatief. De eettafel zet sinds kort extra dure maaltijden op tafel. Voor de prijs van f 9,50 (bijna het dubbele van een normale mensa-maaltijd) kunnen de studenten een wat luxer lapje vlees (biefstuk in plaats van gehakt) op hun bord krijgen. En op vrijdag is er voor de liefhebbers een gegrilde zalm. Langzaamaan komt de rest van Nederland toch weer in de buurt van Maastricht. Want hier hadden ze vijftien jaar geleden al in de smiezen dat de student van tegenwoordig geen vette mensa-hap wenst te consumeren. In plaats daarvan kregen de tientallen lunchcafés in de stad de taak om het lichamelijk welbevinden van de studenten te bewaken. Voor de prijs van vijf mensamalen per keer. (Univers)

Stelling

Stelling van Catharina van Vuuren bij haar proefschrift, waarop ze onlangs in Amsterdam promoveerde: 'Vrouwen zijn beter in staat wetenschap te bedrijven dan mannen omdat ze door de bank genomen meer zitvlees hebben.' (Ad Valvas)

Bedevaart

Godsdienstpsycholoog Pieper (van de Universiteit voor Theologie en Pastoraat in Heerlen) heeft onderzocht wat de motieven zijn van pelgrims die op bedevaart gaan. Hij ging daarvoor kijken in beroemde bedevaartplaatsen zoals Lourdes, maar ook dichterbij in wittem, waar de heilige Gerardus Majella vereerd wordt. Piepers conclusie: er zijn twee groepen pelgrims. De oudere groep is praktizerend katholiek, gemiddeld zestig jaar oud, stemt op het CDA, bestaat voor 80% uit vrouwen, is niet hoog opgeleid en gaat regelmatig ter bedevaart. Voornaamste redenen voor deze mensen om op bedevaart te gaan zijn van religieuze aard. De andere groep is gemiddeld 22 jaar oud en gaat vooral naar Lourdes. Ook hier gaat het voornamelijk om vrouwen, maar zij zijn geen vaste CDA-stemmers. Ze zijn het eerder oneens met de bestaande politieke partijen en maken de pelgrimage vooral om zich te ontspannen, om andere mensen te ontmoeten en uit nieuwsgierigheid. (Psychologie)

Bijbaantje

Veel studenten hebben bijbaantjes, maar slechts weinigen verdienen met voetbal een extra zakcent. Daniël van Meer (20 jaar en derdejaars economie in Tilburg) wel. Hij zit elke zondag op de bank bij eredivisionist Willem II en is nu niet bepaald het prototype van de beroepsvoetballer. "Ik heb een tijdje met twee andere spelers in een flat van Willem II gewoond. We praatte over niets anders dan voetbal, ik werd er gek van." De student wil universiteit en voetbalveld zoveel mogelijk gescheiden

houden, maar dat lukt niet altijd. "Veel mensen zien me alleen als voetballer. Ze accepteren niet dat ik geen zin heb om alleen over voetbal te praten. Dat is heel vervelend." Een supertalent als Marco van Basten is Daniël van Meer niet. "Maar toch zou ik een eind moeten kunnen komen. Ik weet alleen niet of dat het waard is, als je alleen maar voetbalt mis je een hoop." Voorlopig blijft Daniël toch schipperen tussen studie en voetbal. "Ik verdien er tenslotte goed mee en het is beter dan vakkenvullen in de supermarkt." (Univers)

Solliciteren

Van bul naar baan: onder die noemer organiseert de Rijksuniversiteit Groningen een cursus om afgestudeerde studenten op weg te helpen naar een functie in de maatschappij. Solliciteren blijkt een hele klus, vooral voor letterenstudenten. Want zij waren onder de 220 kandidaten voor de cursus (die daar allemaal vijftig gulden voor over hadden) het best vertegenwoordigd. Een symposium vorige week in Leiden leek daar trouwens perfect op aan te sluiten. Daar bleek dat studenten doorgaans geen flauw benul hebben van wat werken nou eigenlijk kan inhouden. Uit angst voor het mislukken van hun loopbaan gaan ze maar zo rationeel mogelijk te werk. De conclusie van het symposium: dat rationalisme is overbodig en kan zelfs averechts werken. Het blijkt achteraf vaak dat carrières intuïtief worden opgebouwd. Vertrouw dus op je intuïtie en het komt allemaal in orde met je loopbaan. (UK, Mare)

GRIEKSE EETHUIS

hellas

DE BETERE GRIEKSE SPECIALITEITEN

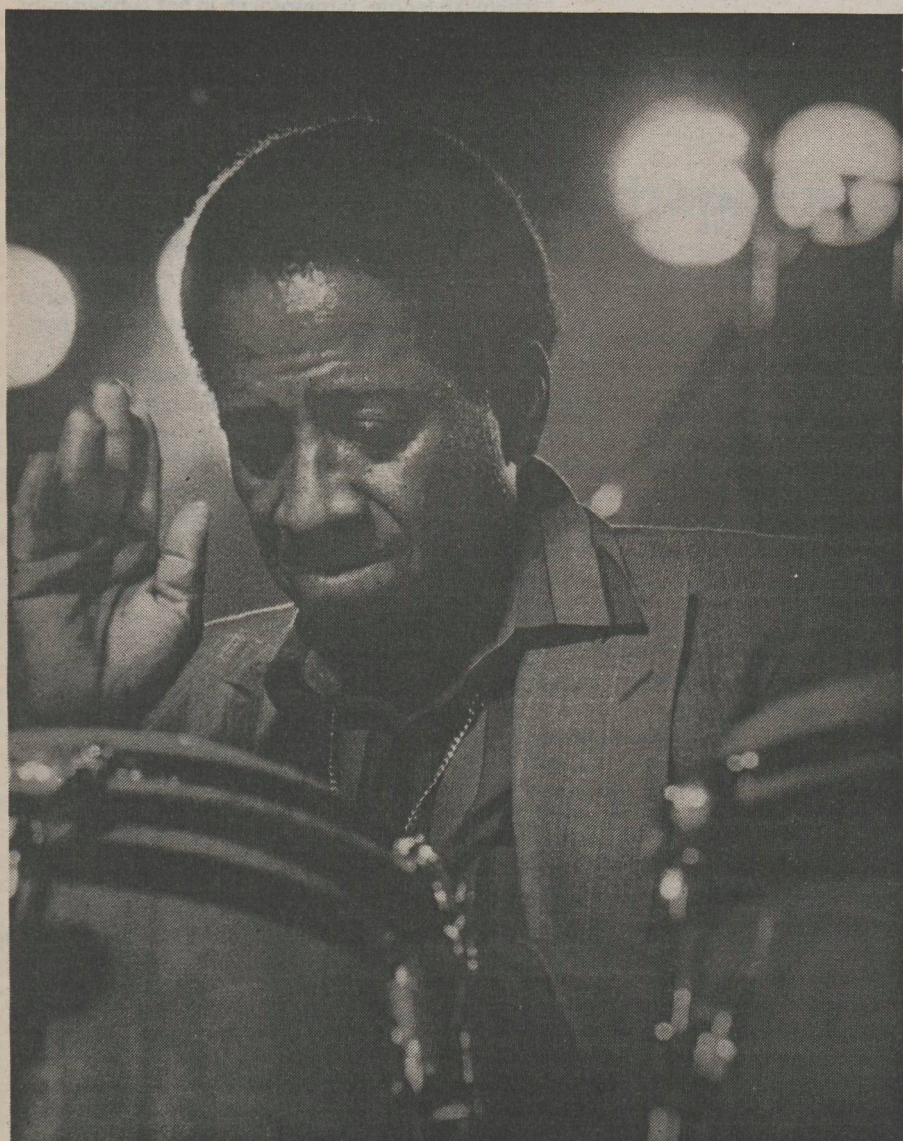
Menu's vanaf:
f 9,50 tot f 24,50

Gefrituurde visjes

Gegrilde makreel en forel

Geopend 17-22 uur
Dinsdags gesloten

Alex. Battalaan 61
Maastricht. Tel. 043-215358

Cosa di Franco

Mongo
Santamaria
tijdens
Mecca Jazz

U wilt een RIJBEWIJS

10 Theorielessen, computertoets, leerboek en examenaanvraag: fl. 135,-
Praktijklessen in Volkswagen Golf kosten fl. 35,-

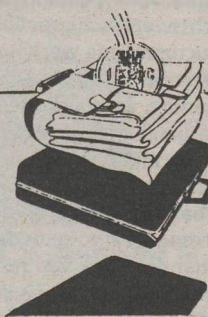
GARANTIE

Door ons stappenplan en het houden van proefexamens, wordt U optimaal voorbereid en vertrouwd gemaakt met uw rijexamen. Indien U voor het proefexamen slaagt, doch niet voor het eigenlijke examen, bieden wij U de mogelijkheid tot een gratis herexamen.

VERKEERSSCHOOL 'CHRISTOFFEL'

Gerckenshaag 33, 6228 EL, Maastricht. tel. 043-611315

Begin nu te sparen voor de studiekosten van uw kind!

Studeren kost veel, heel veel. Met het Verzekerd-Studie-Plan weet u zeker dat er straks genoeg geld is voor de studie van uw kind.

We vertellen u er graag meer over.

VOF Groucho's A & A Assurantiën
Bogaardenstraat 43
6211 SN Maastricht
043-211919/217896

'Veroudering' levert eerste resultaten op

Ouderenzorg in Limburg: vorig najaar een symposium, dit najaar een boek waarin de bevindingen van dat symposium bij elkaar zijn gezet. Het resultaat biedt niet alleen zicht op wat er in de regio Limburg zoal gebeurt op het terrein van ouderenzorg, maar laat ook zien hoe 65-plussers aan deze universiteit als onderzoeksobject fungeren.

Het symposium 'Ouderenzorg in Limburg' werd in het najaar van '89 georganiseerd door de Stichting Academisering in de Eerste Lijn (SAEL), een platform waarin de faculteiten Gezondheidswetenschappen en Geneeskunde samenwerken met de eerstelijns disciplines in Limburg. Het verslag van de ontmoetingsdag tussen universiteit en regio komt laat, wat enigszins stoort omdat de tussentijd niet is benut om actuele ontwikkelingen of onderzoeksresultaten alsnog in de bijdragen te verwerken. Van een aantal lezingen op het symposium is wat gemakzuchtig zelfs alleen een samenvatting in het boek terecht gekomen. Niettemin is het geheel informatief, vooral door de uitvoerige inventarisatie van wat er zoal op het terrein van ouderenzorg in Limburg gebeurt. Het provinciaal oudererbeleid wordt onder de loep genomen en er wordt beschreven van welke voorzieningen bejaarden in deze regio gebruik maken, uiteenlopend van thuiszorg tot geestelijke gezondheidszorg. Het boek biedt bovendien een nuttig overzicht van onderzoek, dat in het kader van het hoofdproject Veroudering aan de RL wordt verricht. Zo wordt er een heel praktische studie (van de vakgroep Neuropsychologie) beschreven, waarin is gekeken naar de communicatie tussen personeel en psychogeriatrische patiënten in Vijverdal. Verpleegkundigen blijken in het contact met bejaarde patiënten geregeld hun stem te verheffen of te schreeuwen. Onderzoek maakt duidelijk dat door hard te praten het "spraakverstaan" juist wordt bemoeilijkt, door de vervorming van het geluid. Slechthorendheid blijkt voor verpleegkundigen nauwelijks een rol te spelen bij hun luidruchtige omgang met patiënten. Tegen slechthorende patiënten die sociaal gedrag vertonen en alert zijn, wordt wel op normale toon gesproken. De stemverheffing lijkt voor verpleegkundigen dan ook eerder een middel om aandacht te trekken, dan om zich beter verstaanbaar te maken. Het onderzoek in Vijverdal heeft inmiddels tot een andere omgang met de patiënten geleid. Het is een schoolvoorbeeld van hoe met simpele maatregelen toch uiterst zinnige veranderingen kunnen worden doorgevoerd. Zo worden patiënten tegenwoordig eerst aangeraakt, voordat men tegen ze begint te praten. Ook wordt ervoor gezorgd dat er weinig storende omgevingsgeluiden zijn, die de aandacht kunnen afleiden. Belangrijke gesprekken vinden verder bij voorkeur op rustige momenten van de dag plaats. Bij werkelijk slechthorende patiënten wordt er bovendien met plaatjes en gebarentaal gewerkt om bepaalde boodschappen over te brengen.

Stereotype beelden

In 2030 wordt er ongeveer een kwart miljoen bejaarde Limburgers verwacht, mensen van vijftenzestig jaar en ouder. Dat zijn er relatief méér dan nu, een vergrijzing als gevolg van wat in het boek zo mooi "de instabiliteit van de vruchtbaarheid" heet. In verschillende onderzoeksprogramma's van de RL wordt aandacht besteed aan de (sociale) gevolgen van veroudering. In samenwerking met het Provinciale Groene

Kruis wordt bijvoorbeeld gekeken naar zin of onzin van preventief ouderenbezoek door wijkverpleegkundigen, waarbij met hulp van een 'checklist' zaken als gezondheidstoestand, sociale contacten en huishoudelijke activiteiten worden geïnventariseerd. De achterliggende gedachte is dat ouderen door voorlichting en vroege signalering van (gezondheids)problemen wellicht langer zelfstandig kunnen wonen. Een ander zwaartepunt in het Maastrichtse onderzoek is de zorg voor chronisch zieke ouderen. In dit kader heeft de vakgroep Huisartsgeneeskunde een project ontwikkeld, waarbij de plaats van de huisarts in het zogenaamde 'thuiszorgmodel' centraal staat. Die taken kunnen betrekking hebben op medische en psychische hulp, maar ook op coördinatie en management van de thuiszorg. Binnen de vakgroep wordt ook gezocht naar onderwijsprogramma's en onderzoeksthema's die geënt zijn op de concrete gezondheidsproblemen van chronisch zieke bejaarden. 'Het vallen van de bejaarde' en 'de bejaarde met plasbezwaren' zijn in dit kader al onder de loep genomen. Ook neurologische gevolgen van veroudering - zoals dementie - komen in het project 'Veroudering' aan bod. De vakgroepen Economie van de Gezondheidszorg en Neuropsychologie zijn een onderzoek gestart, waarin wordt nagegaan wat de meest voorkomende problemen zijn waarmee thuisverzorgers van dementiepatiënten worden geconfronteerd. De eerste resultaten wijzen op een gebrek aan vrije tijd, verslechtering van relatie met vrienden en familie, problemen met het agressieve gedrag van de demente partner en frustratie over het feit dat er geen zinnig gesprek meer met de partner kan worden gevoerd. De zorg voor de thuiswonende demente bejaarde is bovendien fysiek zwaar, omdat deze vaak

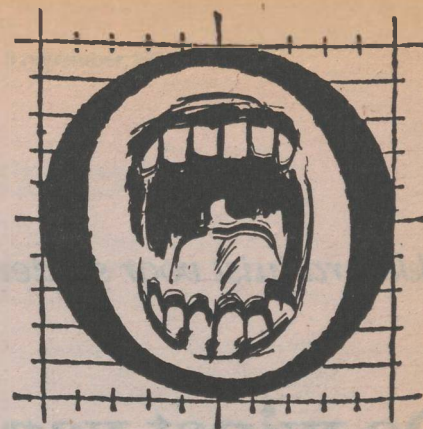
hulp nodig heeft bij dagelijkse activiteiten als wassen en aankleden, toiletgang, eten, scheren en opruimen. Het Maastrichtse onderzoek moet onder andere uitwijzen of partners, familie en hulpverleners door voorlichting beter voorbereid kunnen worden op de gevolgen van de ziekte, zodat de thuisverzorging draaglijker wordt.

Eendjes voeren

Als tegenwicht tegen al deze ellende is er gelukkig ook een onderzoekscluster, waarin juist gezonde ouderen centraal staan. Binnen de vakgroep Economie van de Gezondheidszorg loopt bijvoorbeeld een onderzoek naar beeldvorming over ouderen, dat naar verwachting in 1993 wordt afgerond. Het onderzoek bestaat uit een literatuurstudie en een beperkt aantal (twaalf) oriënterende interviews met 65-plussers en mensen uit hun omgeving. Op grond van die gesprekken wordt een vragenlijst ontworpen, die duidelijk moet maken hoe werkers in de gezondheidszorg over ouderen denken. In de bijdrage aan het symposium-boek worden de eerste prille resultaten gemeld. Ze bevestigen alle negatieve verwachtingen: Nederland ziet vooral de oude man met stok, oma aan de arm, eendjes voerend. Sommige bejaarden nemen dit beeld zelf over en passen hun gedrag aan, trekken zich terug uit het maatschappelijk leven. Wie dat niet doet moet toch opboksen tegen de stereotiepe beeldvorming over lichamelijke en geestelijke aftakeling: "oud en ziek is synoniem".

H.F.J.M. Crebolder en A.Ph. Visser (redactie), Ouderenzorg in Limburg, Thesis publishers Amsterdam, 1990, 248 blz., f 35,-.

Emely Nobis

A point

August Magirus ©

Vrouwen zijn dom en wild is droog. Er zijn overheidsinstanties waar deskundigen het eerste vooroordeel weerleggen, dus dat hoef ik niet te doen. Ik hoop wel dat die afdelingen vrouwenstudies niet het slachtoffer worden van andere vooroordelen, zoals ooit in Californië gebeurde. Daar stak één sollicitant voor de post van hoogleraar vrouwenstudies ver boven alle anderen uit. Toen men de kandidaat voor een gesprek uitnodigde, werd deze alsnog afgewezen: het was een man. Maar genoeg hierover. Ik ken mijn plaats. Mijn plaats is in de keuken.

Van oktober tot januari is de jacht op fazanten geopend. Wacht dus niet te lang als u fazant wilt eten, en laat u vooral niet weerhouden door het idee dat zo'n beest droog is. Dat wordt het alleen door een onoordeelkundige bereiding. Zo gaat het goed. Verwijder van een bos verse basilicum de bruine blaadjes, want die ruiken en smaken vies. Hou de grootste en mooiste bladeren apart. Snijd de rest, bladeren en stelen, grof en vermeng ze met een halve grofgesneden zure appel, een halve grof gesnipperde ui of sjalot en een lepel zachte boter. Vul hiermee een fazantehen of jonge haan en kruid die met versgemalen peper en zout. Leg de basilicumbladeren op borst en bouten. Wikkel er dan dunne plakken ongerookt vet spek omheen (dit heet barderen), en bind alles met een touwtje bij elkaar. Zorg dat de vogel niet te krap gebardeerd is en laat de plakken spek elkaar ruim overlappen, want ze krimpen bij verbitting. Plaats de fazant op zijn zij op een rooster boven een braadslee in een voorverwarmde oven van 225 graden en lepel er gesmolten boter overheen. Keer en bedruip het beest iedere vijf minuten. Zorg ervoor dat hij altijd op zijn zij ligt en nooit op zijn rug. Verwijder na twintig minuten het spek en de basilicum zodat het vlees een kleurtje krijgt. Dat duurt tien minuten en vergt heel veel bedruipen. Draai dan de oven uit, open de deur en laat de fazant nog tien minuten rusten. Het vlees is dan mooi roze en heel sappig. Intussen kookt u voor de saus de braadboter in met crème fraîche en wat stoofvocht van pompoen (zie verder) of witte wijn. Handig trancheren levert vier porties op: snijd eerst de bouten eraf, dan de vleugeltjes met daaraan vast een plakje borstvlees, en snijd dan evenwijdig aan het borstbeen aan weerszijden twee of vier plakken vlees af. Net als in de gelijknamige film gunt u uw gasten de keus: aile ou cuisse, en allemaal krijgen ze een of twee plakken borst.

Serveer dit met spruitjes, blokjes met knoflook in boter en witte wijn gestoofde pompoen, en een compote van rode uien. Die maakt u door een pond rode uien in ringen te snijden en die zachtjes te koken met twee eetlepels rode wijnzijn van 7 graden, een dessertlepel suiker en zoveel rode wijn dat ze onderstaan. Voeg na een half uur nog twee eetlepels azijn toe en laat nog een kwartier stoven. Koud geserveerd een perfect smaakcomplement bij de fazant. Drink er de mooiste bourgogne bij die u zich kunt veroorloven.

Akkoord juist voor studenten voordelig, zegt Vredevoogd

De winst van het hoofdlijnenakkoord

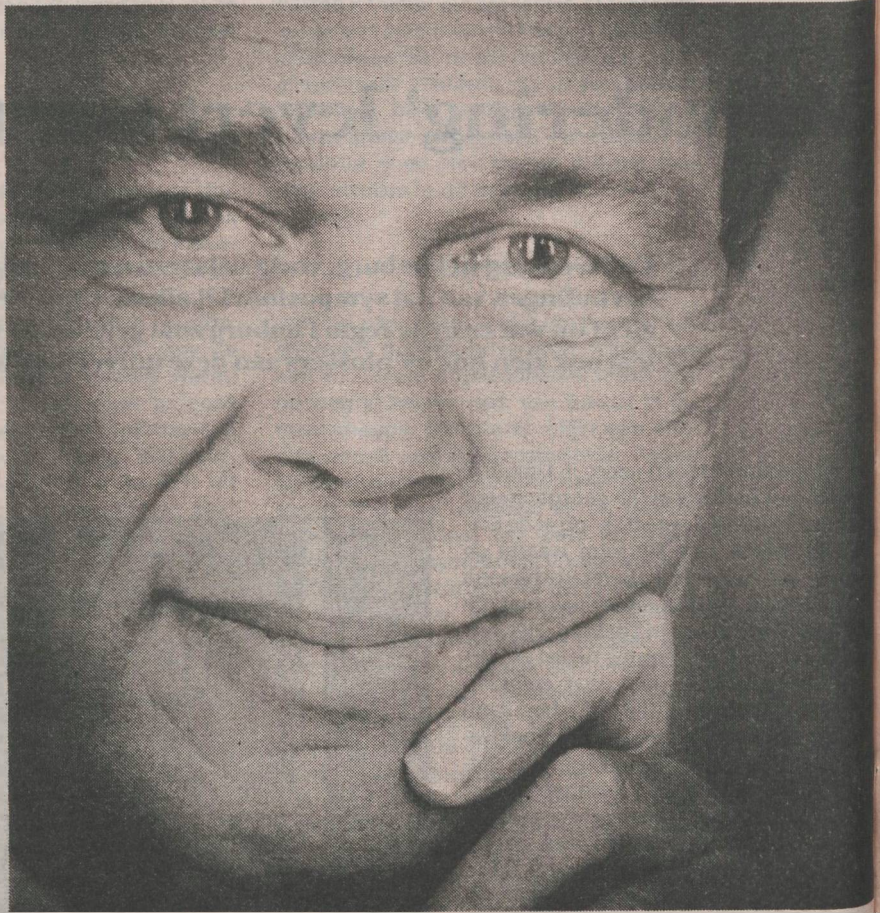
Een aanvaardbaar onderhandelingsresultaat, dat voor de instellingen op een aantal punten winst heeft opgeleverd. In die termen verdedigde collegevoorzitter Vredevoogd keer op keer het hoofdlijnenakkoord met minister Ritzen tegen alle kritiek die daar vooral van studentenzijde tegenin werd gebracht.

Toch bleef steeds maar onduidelijk waar die winst nu eigenlijk in bestaat. Is het het blote feit dat de universiteiten nu eindelijk eens een keer de minister met één stem tegemoet zijn getreden?

Vredevoogd wordt niet moe te verklaren dat de goodwill die daaruit voortvloeit al een overwinning op zich is. Maar is dat dan alles?

Wat schieten de universiteiten eigenlijk op met dit akkoord?

Dat wil Vredevoogd best uitleggen.

Voor de voorzitter van het college van bestuur, drs. L. Vredevoogd, is en blijft de verbeterde relatie van de universiteiten met de minister en 'de politiek' misschien niet de grootste, maar dan toch een aanzienlijke verdienste van het akkoord. Jarenlang hebben de instellingen verdeelde standpunten ingenomen. Voorheen in de Academische Raad, daarna in de Vereniging van Samenwerkende Nederlandse Universiteiten, de VSNU.

Vredevoogd: "Dat heeft onze positie zeer verzwakt. Het hoger beroepsonderwijs heeft het wat dat betreft heel wat beter gedaan, en dat heeft dan ook een uitstekende reputatie opgebouwd. Het wetenschappelijk onderwijs heeft een slechte naam, ook bij de Tweede Kamer. Op de universiteiten is mede daardoor gigantisch bezuinigd, meer dan op enige andere sector. Terwijl er in het HBO nog steeds een 'open-eindfinanciering' is, waarbij de middelen meegroeien met de taken, zit het WO al tijden op een plafondfinanciering. Dus hoezeer ook de aantallen studenten groeien, de totale begroting verandert niet en per student wordt het uitgekeerde bedrag alleen maar lager. In de loop van tien jaar is dat zo'n beetje gehalveerd."

"Als dan de minister tot meerjarenafspraken wil komen met het HBO, de academische ziekenhuizen en het WO, dan was het zeer onverstandig geweest om als WO toch weer dwars te gaan liggen. Temeer omdat het in die andere sectoren wel lukt om akkoorden af te sluiten. En ook wij zijn gebaat met afspraken die over een langere tijd lopen, in plaats van steeds met schokken geconfronteerd te worden. Tegen deze achtergrond krijgt een proces rond dat hoofdlijnenakkoord zijn eigen loop. Wanneer je eenmaal op deze weg zit, kun je eigenlijk niet meer terugkrabbelen in de eindfase. Dat zou dan weer zijn gevolgen hebben voor de relatie met de minister en de Kamer."

Is Vredevoogd dus op zijn minst tevreden met de uitkomst van het U-raadsdebat, voor de inhoud geldt dat minder: het debat ging naar zijn smaak helemaal niet over het akkoord, maar over een enkele paragraaf daarin, de inmiddels beruchte en (naar ook Vredevoogd toegeeft) ongelukkig geformuleerde bepaling 1b. Toch begrijpt hij wel dat de studenten zich daar druk over hebben gemaakt. Maar hun interpretatie van de 'wegzendclausule' is veel dramatischer dan die van Vredevoogd: "Let wel, het gaat alleen maar om een wettelijke mogelijkheid. In de uitvoeringsfase moet dat beleid met veel zorg worden omringd. Overigens spreekt de regeling mij wel aan. Het is in het belang van studenten zelf als zij er in een vroeg stadium op gewezen kunnen worden dat ze niet geschikt zijn voor een bepaalde studie."

Van oneindig veel meer belang vindt hij

echter de andere bepalingen in datzelfde artikel. Bijvoorbeeld 1a, waarin de universiteiten de 'inspanningsverplichting' op zich nemen om iets te doen aan de problemen rond de studievoortgang van studenten. Belemmeringen op dat vlak moeten worden weggenomen, en dat kan zelfs leiden tot aanpassingen in het curriculum. "Dat is verdomd belangrijk, juist voor studenten. Als het de instellingen niet lukt om de studieduur meer in overeenstemming te brengen met de (vierjarige) cursusduur kun je ze straks in gebreke stellen. Wij hebben er hier minder problemen mee omdat we al op die manier zijn begonnen, maar veel universiteiten hebben het er met de invoering van de twee fasenstructuur bij laten zitten, ten koste van de studenten. Ook het feit dat men zich verplicht om studievoortgangscontroles te houden, is winst, opnieuw met name voor studenten. Datzelfde geldt voor paragraaf 1e, dat een verdere profilering en differentiatie in de eerste fase beoogt. Als het mogelijk wordt om binnen een studierichting verschillende paden te creëren, zodat niet iedereen op dezelfde manier de studie hoeft af te sluiten, is dat alleen maar gunstig. Het betekent dat het gigantische probleem van de uitval in het WO kan worden tegengegaan. Door meer mogelijkheden te bieden kun je meer mensen binnen het systeem houden. Ja, differentiatie betekent ook dat het eindniveau kan verschillen. Krijg je dan zware en lichte doctorandussen? Ach, dat is weer zo Nederlands gedacht, in het buitenland is dat heel gewoon."

Vredevoogd vindt het hoofdlijnenakkoord een aanvaardbaar onderhandelingsresultaat, liet hij de U-raad weten. Op onderdelen is hij minder tevreden, maar hij voelt er niets voor om die aan te wijzen. Liever spreekt hij over de punten die wel zijn goedkeuring kunnen wegdragen. Neem de paragrafen over de financiering. Voor de periode 1991-'95 zijn de budgetten vastgelegd. Geen onverwachte kortingen meer, dat is dus prettig. Dat Ritzen onder het akkoord uit kan als de rijksbegroting onder grote en onvoorziene druk komt te staan, is logisch. "Geen minister kan dit vermijden, dat is politiek volstrekt ondenkbaar. Als Ritzen iets anders had gezegd had je je af moeten vragen of hij nog wel goed bij zijn hoofd was. Nee, hij kan onmogelijk het WO al bij voorbaat uitzonderen van eventuele bezuinigingen in de toekomst. Verder dan de uitspraak dat het budget in principe onaangetaast blijft, kan hij niet gaan."

Het budget blijft dus ook gelijk als de aantallen studenten toenemen. Dat was al zo in het systeem van de plafondfinanciering, maar nu is er volgens Vredevoogd een kleine bres in dat stelsel geslagen. Het akkoord spreekt van een 'bandbreedte'

van tien procent naar boven en naar onderen. Komen er minder studenten, dan blijft het bedrag hetzelfde (een ogenschijnlijk voordelige maar in feite nietszeggende constructie, want die situatie is zeer fictief), komen er meer, dan geldt dezelfde regeling. Het voordeel schuilt dus niet in deze passages, maar in de erkenning door de minister dat een hogere (maar ook een lagere) groei dan tien procent tot aanpassingen moet leiden. Daarmee is in zeer geringe mate de relatie tussen taken en middelen hersteld, betoogt Vredevoogd. Het is niet veel, maar het principe van de plafondfinanciering is er enigszins mee opengebroken.

Heel belangrijk acht Vredevoogd ook een aantal dingen die niet in het akkoord terecht zijn gekomen.

"Op instigatie van de universiteiten is de 27-jarigenmaatregel geschrapt. Die bepaalde dat vanaf die leeftijd studenten hun studiefinanciering later volledig zouden moeten terugbetalen. Dan heb je het over enorme bedragen. Dat vonden wij een ontoelaatbare beperking van de toegang tot het hoger onderwijs, en dat is dus van tafel.

Een ander punt waar ik heel blij mee ben betreft de onderzoeksgelden. De minister had het vaste voornemen om grote bedragen aan de onderzoeksbudgetten van de universiteiten te onttrekken. Die zouden dan naar de nationale wetenschapsorganisatie NWO worden geleid, die ze op haar beurt gericht terug zou sluisen naar die instellingen waarvan men het toponderzoek zou willen stimuleren. Dit jaar gaat het om vijftiengint miljoen, in de komende jaren zou dat telkens met datzelfde bedrag aangroeien.

De universiteiten hebben zich daar mateloos tegen verzet, dat is een hele principiële discussie geweest. Wij vinden dat onderwijs en onderzoek als een geheel moeten worden gezien. Het geld komt via NWO inderdaad wel weer terug bij de instellingen, maar anders. De stroom wordt verdund, om haar hier en daar vervolgens te kunnen verdikken. De universiteiten kunnen dat proces niet meer beheersen.

Wij hebben dit aan de minister uitgelegd, en in het akkoord staat nu dat hij 'voorschots afziet van verdere overheveling van middelen naar NWO'. Die dreiging is dus voorlopig van de baan."

Verder zijn er dan de voorstellen op het materiële vlak. Er komt meer vrijheid in de

vaststelling van de arbeidsvoorwaarden, en de poort naar de kapitaalmarkt komt eindelijk op en kier te staan, zodat vooral de financiering van de huisvesting flexibeler kan worden aangepakt.

Blijft de vraag of bovenstaande resultaten niet ook zonder een dergelijk veelomvattend akkoord bereikt hadden kunnen worden? Misschien wel, zegt Vredevoogd, dat is niet te bewijzen. Maar, alweer: een akkoord heeft op zichzelf al waarde.

Wie is er al met al beter geworden van dit akkoord, de minister of de universiteiten? Het akkoord kan volgens hem zeker niet als een ondubbelzinnige overwinning van de minister worden beschouwd, een wegbereidende overeenkomst die straks tot enorme bezuinigingen gaat leiden als de studieduur inderdaad naar hooguit vijf jaar is teruggebracht, zodat het recht op studiefinanciering, nu nog zes jaar, moeiteloos eveneens op die termijn kan worden gesteld. Dat staat immers allemaal nog te bezien. Het akkoord is geen ordinaire bezuinigingsmaatregel, zoals in de universiteitsraad werd gesneerd. Vredevoogd: "Kijk maar naar die passage over de differentiatie in het doctoraal. Als dat betekent dat minder mensen het WO voortijdig verlaten, is dat dus duurder. Wat de minister heeft gewonnen zit hem minder in de financiën dan in de verplichtingen die de instellingen op zich hebben genomen om de studieduur meer in overeenstemming te brengen met de cursusduur. Ik vind dat geen verlies, het zijn reële punten, waarvan het volstrekt terecht is dat de minister ze heeft ingebracht. Dat de universiteiten nu aan bepaalde eisen moeten voldoen is alleen maar in het belang van de studenten."

Intussen is gebleken dat de Tweede Kamer een wat andere perceptie heeft van het proces van geven en nemen tussen minister Ritzen en de VSNU.

De Kamer vreest aantasting van haar budgetrecht vanwege dit soort meerjarige afspraken, terwijl men de toezeggingen van de universiteiten maar mager acht. Op een punt lijken de studenten weer een steuntje in de rug te krijgen. Bindende studie-adviezen zijn pas aan de orde als er een goed systeem van studiebegeleiding is, vindt een meerderheid van de Kamer. Of Vredevoogd het bij het juiste eind had toen hij beweerde dat de reputatie van het WO in politieke kringen zou stijgen met de aanvaarding van dit akkoord, staat dus nog te bezien.

Collegevoorzitter Vredevoogd: 'Wegzendclausule is te dramatisch opgevat' (Foto Franco Gori)

Kees Waaldijk: "Uiteindelijk willen we het huwelijk ontmantelen"

Homo's trouwen toch maar liever niet

"Geen standaardverbintenis zoals het huwelijk, maar een soort meerkeuzeformulier dat je op het stadhuis kunt afhalen. Zoiets staat me voor ogen als ik het heb over de registratie van relaties. Wilt u het erfrecht? Dan moet u daar een kruisje zetten." Als het aan Kees Waaldijk ligt, is de commotie van de laatste weken rond het onmogelijke homohuwelijk een goede aanleiding om het hele concept van de wettelijke afhankelijkheid, geregeld in het huwelijksrecht, nog maar eens op de helling te zetten.

Waaldijk is universitair docent publiekrecht aan de faculteit der rechtsgeleerdheid. Hij was als adviseur van het COC zijdelings betrokken bij de gebeurtenissen van de afgelopen tijd. Vorige week gaf hij een openbaar college over het homohuwelijk.

Baanbrekend signaal

Twee vrouwen uit Ridderkerk wilden trouwen, maar de ambtenaar van de burgerlijke stand weigerde het huwelijk te voltrekken. De vrouwen begonnen een procedure bij de Rotterdamse rechtbank, kregen ongelijk en gingen in hoger beroep bij het Haagse gerechtshof, dat hen wederom in het ongelijk stelde. Zo belandden ze bij de Hoge Raad en die deed negentien oktober jongstleden uitspraak.

Een huwelijk tussen twee mensen van hetzelfde geslacht, dat kon inderdaad niet. Het stond weliswaar niet letterlijk in de wet dat een huwelijk per se tussen een man en een vrouw gesloten moet worden, maar volgens de Hoge Raad is letterlijke lezing van de wet op zich al aanvechtbaar. Het gaat om de strekking van de wet. Kees Waaldijk daarover:

"Juist strekkingen kunnen veranderen in de loop der tijd.

Er zijn maatschappelijke ontwikkelingen aan te wijzen waardoor die vanzelfsprekendheid dat het om een man en vrouw zou gaan, al lang niet meer zo duidelijk is." Dat kan wel zo zijn, laat de Hoge Raad in zijn uitspraak weten, maar de bedoeling van deze wet is duidelijk een huwelijk tussen man en vrouw. Is er iemand die iets anders wil, dan moet er een andere wet komen.

Dat 'signaal' aan de wetgever noemt Waaldijk positief en baanbrekend. "Letterlijk wordt er gewag gemaakt van 'de mogelijkheid dat het onvoldoende gerechtvaardigd is dat een bepaald rechtsgevolg wel aan het huwelijk wordt verbonden maar niet aan het duurzaam samenleven van twee personen van hetzelfde geslacht'.

Ik vind dat een nieuw geluid uit deze hoek. Per slot van rekening gaat het daar om: om de rechtsgevolgen.

De Hoge Raad zegt daarna dat een vraagstuk van deze aard doorgaans slechts door de wetgever kan worden opgelost."

Wat zijn eigenlijk de rechtsgevolgen van het huwelijk?

Waaldijk: "Erfrecht, adoptierecht, pensioenrecht, zorgplicht, afstammingsrecht, en er zullen er nog wel een paar zijn."

Met name het afstammingsrecht gooide volgens de Hoge Raad roet in het eten van de trouwlustige vrouwen.

Immers, vader kun je worden op drie manieren. Door adoptie, door erkenning van

het kind of doordat je getrouwd bent met een vrouw die een kind krijgt.

Nu is het helemaal niet ondenkbaar dat een met een andere vrouw getrouwde vrouw een kind krijgt, bijvoorbeeld door kunstmatige bevruchting. Dan is de andere vrouw dus de vader. Dat de Hoge Raad problemen heeft met zo'n situatie kan ook Kees Waaldijk begrijpen.

Margarine

De wetgever leek snel te reageren op de oproep van de Hoge Raad. Tijdens de behandeling van de begroting van het ministerie van justitie in de Tweede Kamer verklaarden VVD, PvdA, D'66 en Groen Links zich voor de invoering van een geregistreerd partnerschap dat ook voor twee mannen of vrouwen zou openstaan. Vorige week zei minister van justitie Hirsch-Ballin in principe geen tegenstander te zijn van een nieuwe regeling die voorziet in wat hij "een margarinebriefje" noemde. Hij heeft een aantal commissies en werkgroepen opdracht gegeven een en ander nader te bestuderen. Dat betekent waarschijnlijk dat nieuwe wetgeving nog minstens een paar jaar op zich zal laten wachten.

"Dat is jammer voor homoparen die nu een goede regeling nodig hebben," meent Kees Waaldijk. "Vooral Aids heeft ervoor gezorgd dat meer homo's zich bewust worden van de gevolgen die het sterven van een partner in de praktijk kan hebben. Er bestaat bijvoorbeeld zoiets als de 'legitieme portie' van de ouders. Als een ongehuwd iemand sterft en zijn bezittingen nalaaft aan zijn partner, dan kunnen de ouders ondanks het testament de helft van de erfenis opeisen. Bij een huwelijk is dat uitgesloten. Aan dit soort ongelijkheid zou eigenlijk meteen een einde moeten worden gemaakt."

Denktank

De huidige publiciteitsgolf rond de relatie-wetgeving is niet alleen te danken aan de twee vrouwen uit Ridderkerk. Naast deze zogenaamde vrouwenzaak is er ook een mannenzaak, geïnitieerd en met nadruk begeleid door de Gay-krant, Europa's grootste krant voor homoseksuelen. Zonder dat men op de hoogte was van de vrouwenzaak, is men bij de Gay-krant een tijd bezig geweest met het zoeken van twee mannen die een proefprocedure wilden starten. Al voordat het paar gevonden was, werd een dure advocaat aangeschaft en een 'denktank' samengesteld. De verzamelde deskundigen, waaronder Kees Waaldijk, werden gevraagd te filosoferen over de wijze waarop de procedure moest worden gevoerd.

(Foto Franco Gori)

De mannenzaak diende voor de Amsterdamse rechtbank, maar ook die kwam - evenals in de vrouwenzaak - tot een afwijzend vonnis. Het reserveren van de huwelijksrechten voor hetero's is wellicht discriminerend, aldus de Amsterdamse uitspraak, maar dat moet de wetgever uitmaken.

Veel juristen zijn het met afloop van de aangespannen procedures eens. Een duidelijke stelling wordt ingenomen door prof. dr. E.E.A. Luyten uit Heerlen, hoogleraar privaatrecht aan de Katholieke Universiteit Nijmegen.

"Het sluiten van een huwelijk tussen twee mannen is onzin. Dat moet je nooit doen, daar is het niet voor. Zaken als adoptie en afstamming horen helemaal niet thuis bij paren van gelijk geslacht. Er wordt in Nederland wel gezegd dat trouwen in Denemarken wel kan, maar daar gaat het om een vorm van geregistreerd partnerschap, niet om een huwelijk. Tegen registratie ben ik niet, hoor. Van mij mag alles geregistreerd worden, maar ik heb zo de indruk dat men in die wereld liever verbintenissen heeft die wat makkelijker te verbreken zijn. Dus ik weet ook niet of het echt wel zo nodig is."

Maar het is vooral ook een zaak van levensbeschouwing én politiek, volgens Luyten. Een strikt juridische behandeling van dit onderwerp vindt hij te beperkt. Zijn reactie op de huwelijken die in kerken tussen twee mannen of twee vrouwen worden gesloten is wat dat betreft typerend. Luyten, kortaf: "Niet in mijn kerk."

Relatie-ideaal

"Natuurlijk gaat het om meer dan de juridische vraag of het kan. De werkelijke vraag is of het moet," reageert Waaldijk. Hij meent dat er in de homowereld verschillende antwoorden worden gegeven op die vraag. Een grote groep wil zich inderdaad op geen enkele manier (laten) registre-

ren. "Het is mogelijk dat die mensen een wat lossere relatie-ideaal hanteren. Maar als er geen kinderen zijn, wat in de meeste homorelaties het geval is, kan de relatie sowieso makkelijker worden verbroken." De homo's die hun relatie wel graag willen laten vastleggen, zijn volgens Waaldijk niet uit op de huwelijks staat, maar willen slechts bepaalde, door de wet erkende rechten aan hun relatie verbinden. "Ik ken er geen één die zo graag 'echt' getrouwd wil zijn. Het huwelijk wordt over het algemeen toch gezien als een instituut van onderdrukking. Dat zit 'm dan met name in de zorgplicht, die de afhankelijkheid van individuen vastlegt, die kan ontaarden in alimentatie en die ook in het sociale zekerheidsrecht eigenlijk de grote boosdoener is. Maar in de huidige situatie, met name in het vermogensrecht, is de ongelijkheid tussen getrouwd zijn of niet gewoon te groot. Vandaar dat sommigen bereid zijn de rest van de huwelijks staat op de koop toe te nemen. Maar uiteindelijk zijn we eerder uit op het ontmantelen van het huwelijk, wat betreft rechtsgevolgen, dan dat we bijvoorbeeld samenwonen willen belasten met diezelfde wettelijke lading. Laat de keuze maar over aan de mensen zelf, wat ze wel willen vastleggen en wat niet."

De wetgever is overigens al bezig met het afschaffen van de ongelijkheid. De belastingdienst maakt al lang geen onderscheid meer tussen getrouwde en samenwonende stellen, en binnenkort wordt bijvoorbeeld verkrachting óók binnen het huwelijk strafbaar. De principiële uitspraken van minister Hirsch-Ballin voeden volgens Waaldijk de veronderstelling dat het ook met het erf- en successierecht niet meer zo lang zal duren. Erg pessimistisch is hij daarom niet, "al zal het nog wel tot de volgende eeuw duren, voordat alles geregeld is."

Geert Dekker

Bulletin

Bulletin wordt voor een deel verzorgd door de dienst Voorlichting. Kopij voor Bulletin moet via contactpersonen worden ingeleverd: **Vakgr./comm. FdAW:** P.Galestin, Fac.Bur., Bredestraat 24, tel. 887487, voor woe. 12.00 uur.

Vakgr./comm./studiever. FdEW: B.Staveaux, Fac.Bur., Tongersestraat 53, tel. 888271, voor do. 12.00 uur.

Vakgr./comm./studiever. FdG: R.le Doux, Fac.Bur., Dr.v.Kleefstraat 25, tel. 888643, voor woe. 12.00 uur.

Vakgr./comm./studiever. FdGW: D.Verheyen, Fac.Bur., Lenculenstraat 14, tel. 887253, voor woe. 12.00 uur.

Vakgr./comm./studiever. FdR: M. de Heer, Fac.Bur., Zwingelput 4, tel. 887041, voor woe. 13.30 uur.

Studenten(sport)ver./Studentenpastoraten: N.Plompen, Stud.zaken, Lenculenstraat 26, tel. 887354, voor woe. 16.00 uur. Instituten behorend bij een faculteit: bij de facultaire contactpersoon. Berichten voor onderdeel 'Universiteit Algemeen' inleveren bij H.Vermeer, Voorlichting, Bouillonstraat 3, tel. 887172, voor vrij. 12.00 uur.

Externe berichten worden alleen opgenomen als er plaats is. Informatie: H.Vermeer, Voorlichting, tel. 887172.

UNIVERSITEIT ALGEMEEN

Benoeming rector

Mr. M.J. Cohen, hoogleraar Juridische methoden en technieken en ontwikkeling van het juridisch onderwijs aan de RL, is met ingang van 1 januari 1991 benoemd tot rector van de Rijksuniversiteit Limburg. Hij volgt prof.dr. F.I.M. Bonke op, die rector was vanaf 1985. De officiële overdracht vindt plaats tijdens de diesviering op 11 januari.

Benoeming mr.dr.R.Grol

Het Nederlands Huisartsen Genootschap heeft een bijzondere leerstoel kwaliteitsbevordering en -bewaking in de huisartsgeneeskunde ingesteld bij de Katholieke Universiteit Nijmegen en bij de RL. Tot bijzonder hoogleraar voor deze leerstoel is door het bestuur van het NHG op 18 oktober j.l. benoemd mr.dr. R.Grol. De heer Grol is coördinator van de Interuniversitaire werkgroep onderzoek kwaliteit in de huisartsgeneeskunde (WOK). De WOK is een samenwerkingsverband van de KUN en de RL.

Verhuizing deel ICA

De afdelingen Gebruikersondersteuning, Informatieplanning en Systeemontwikkeling, Administratieve Organisatie en Automatiseringswinkel (PC-shop) van de dienst Informatie, Communicatie en Automatisering (ICA) verhuizen 5 november naar Looiersgracht 12-14. Alle relaties ICA ontvangen nog een verhuisbericht. Belangrijke telefoonnummers vanaf 5/11: secretariaat Looiersgracht 887117/7571; secretariaat BMC 888511/887595; Informatiecentrum BMC 888881; Automatiseringswinkel 887563/7564.

Congreskalender

Het Netherlands Convention Bureau brengt halfjaarlijks een Internationale Congreskalender uit. Bent u betrokken bij de organisatie van een internationaal congres dat in Nederland wordt gehouden tussen 1 januari 1991 en 1995, geef dan naam, vakgebied, congresaccommodatie en plaats, geschatte aantal deelnemers, info-adres en telefoonnummer door aan NCB, Riverstaete Building, Amsteldijk 166, 1079 LH Amsterdam.

Ontwikkelingsproblematiek

Een breed samengestelde planningsgroep werkt aan de productie van een interfacultair onderwijsblok over derdewereld problematiek. Het blok moet een goede voorbereiding geven op facultaire blokken over dit onderwerp. In de planningsgroep zitten twee studenten geneeskunde;

gezocht worden studenten gezondheidswetenschappen, economie en rechten. Info/aanm.: Chris Leonards, 888387.

Lezing

Donderdag 15 november zal de Hongaarse staatssecretaris voor minderheden, dr. Geza Entz, een bezoek brengen aan Maastricht op uitnodiging van het Transsylvania Comité. 's Avonds zal de heer Entz een lezing houden in de Colledgezaal van de Nieuwenhof, Zwingelput 4, over de minderheden in Hongarije en de Hongaarse minderheden in Roemenië, aanvang 20.30 uur. Na afloop zal er gelegenheid zijn tot discussie.

Diefstal

Uit een afgesloten kast op een afgesloten laboratorium in het Biomedisch Centrum is een geldkist gestolen. De diefstal is aangegeven bij de gemeentepolitie Maastricht.

AIO Vereniging RL

Wil de rekeninghoud(st)er van bankrekening **211084158** contact opnemen met Hera Lichtenbeld van de AVRL, 888549 of 251300, ivm het vergeten van de naamsvermelding op de acceptgiro.

VSNU conferentie

Vrijdag 23 november organiseert de VSNU in de Jaarbeurs te Utrecht de conferentie 'Wegen na het doctoraal'. Aan de orde komen de vorming van onderzoekscholen; kwaliteit, vormgeving, kosten en internationaal perspectief van het post initieel hoger onderwijs. Info: VSNU, 030-334441.

PERONEEL

Mededelingen m.b.t. salaris

Met ingang van 1 januari 1990 wordt voor alle betalingen, waarover loonheffing wordt berekend (o.a. salaris, vakantie-uitkering, tegemoetkoming interim) een overhevelingstoeslag toegekend. Deze toeslag wordt beëindigd zodra in de loop van het kalenderjaar het maximumbedrag is bereikt (thans f. 6.952,-) en wordt zichtbaar op de salarisslip die betrokkene dan ontvangt en wel in de kolom "Cumulatieven over alle betrekkingen".

Het gevolg van e.e.a. is uiteraard dat men vanaf dat tijdstip een lager netto-maandsalaris ontvangt.

Inlichtingen: Personeels- en Salarisadministratie, tst. 7184, 7185, 7010.

Beschikking Inspecteur

Degene die voor 1991 een zgn. "Beschikking Inspecteur" aanvraagt, wordt verzocht deze na ontvangst zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk vóór 4 januari 1991, op te sturen naar de Personeels- en Salarisadministratie, Bouillonstraat 3.

Met nadruk wordt erop gewezen dat men het **originele** exemplaar van de beschikking dient in te leveren.

Betaaldata 1991

De data van de salarisbetalingen in 1991 zijn als volgt vastgesteld:

maandag	21 januari	
vrijdag	22 februari	
vrijdag	22 maart	
maandag	22 april	
donderdag	23 mei	(tevens vakantie-uitkering)
maandag	24 juni	(tevens interim-uitkering)
dinsdag	23 juli	
donderdag	22 augustus	
maandag	23 september	
woensdag	23 oktober	
vrijdag	22 november	
donderdag	19 december	(tevens interim-uitkering)

AGENDA

Informatie over promoties en inaugurele redes: Rectoraat, 887210/887096

13-11 Seminar Op weg naar verzuimbeheersing. Grand Hotel Heerlen, Groene Boord 23, 9-17 uur. Info: CAL, 258344/862101

13-11 Openbaar college prof.dr.W.Kusters mbt het werk van Paemel. Zwi4, 20 uur. Info: Stud.Generale, 887541

14-11 Symposium mbt gezondheidszorg 'Zorg dat je het in de hand houdt'. Info/aanm.folder: E.Breevoort, EGZ, tel. 887461. Auditorium Randwyck, P.Debyeplein 1, 13-17 uur

14 t/m 17-11 Int.Conference on Access Surgery. MECC, Maastricht. Info: CAL, 258344/862101

14-11 Literair Cafe met M.v.Paemel. Redoute Stadsschouwburg, 20 uur. Info: Stud.Generale, 887541

15-11 t/m 16-11 Cursus Leidinggeven in professionele organisaties. Info: PHO FdGW: 887396

15-11 Inauguratie prof.dr. J.L.H.Evers. Aula, Ts53, 16 uur

15-11 Psychiatrisch colloquium. M.Egyedi 'Post-partale psychopathologie'. Zaal Posjet, Vijverdal, 20 uur. Info: Klin.Psychiatrie, 685329

15-11 Lezing dr. Geza Entz over minderheden in Hongarije en Hongaarse minderheden in Roemenië. Collgezaal, Zwi4, 20.30 uur

16-11 Inauguratie prof.dr.A.Geers. Aula, Ts53, 16 uur

16-11 Symposium over kennistransfer en de samenwerking tussen de universiteiten Aken/Luik/Maastricht en het bedrijfsleven in de Euregio. Info: R.Vleugels, IEB, WTS 887122

20-11 Lezing door dr. de Veer 'Pleidooi voor biologische kankerbestrijding'. Auditorium Randwyck, P.Debyeplein 1, 16-17.30 uur. Leden Reflex f 1,50; niet leden f 2,50

22-11 Promotie C.Ruissen. Aula, Ts53, 14 uur

22-11 Promotie P.H.ppener. Aula, Ts53, 16 uur

23-11 Inauguratie prof.dr.S. de Lange. Aula, Ts53, 16 uur

21-11 Avond gewijd aan de dichter Leopold. Info: Studium Generale, 887540/7541

28-11 Avond gewijd aan de dichter Nijhoff. Info: Studium Generale, 887540/7541

29-11 Lustrumcongres FdGW. Uitreiking Catharina Pijls Prijs. MECC, 9-16.30 uur. Info: A.Simon, 887254

30-11 Inauguratie mw.prof.dr.H.Huijjer-Abu Saad. Aula, Ts53, 16 uur

03-12 Bibliotheekinstructie Bibl. AZM/BMC, Bonnefanten en Randwyck, 14 uur

06-12 Promotie mw.C.Verkeste. Aula, Ts53, 14 uur

06-12 Promotie P.Boekkooi. Aula, Ts53, 16 uur

07-12 Promotie H. van Huisseling. Aula, Ts53,

14 uur

07-12 Promotie G.Muijsers. Aula, Ts53, 16 uur

12-12 Uitreiking Chevalier de la Légion d'Honneur door de Franse ambassadeur in Nederland Dhr. J.-R.Bernard aan prof.dr.H.C.Hemker. Feestzaal, Bou3, 17 uur

13-12 Promotie R. van Gelooven. Aula, Ts53, 16 uur

14-12 Promotie R.Huijsman. Aula, Ts53, 14 uur

14-12 Promotie Mw.L. van de Goor. Aula, Ts53, 16 uur

17-12 Afscheidssymposium prof.dr. F.Bosman, 13-17 uur. Info: 888584/888585

20-12 Promotie Mw.N.Rehrer. Aula, Ts53, 16 uur

20-12 Psychiatrisch colloquium, zaal Posjet, Vijverdal, 20-20.30 uur H.Struyker Boudier & B.Jansen 'Time series measurements of blood pressure'; 20.30-21 uur W.Machleidt 'Changes in power spectra in the EEG induced by emotions'; vanaf 21.15 uur discussion about experimental approaches of complex biological processes with non-linear procedures. Info: Klin.Psychiatrie, 685329

24-12 Verplichte ADV-dag RL gesloten

25-12 Eerste kerstdag RL gesloten

26-12 Tweede kerstdag RL gesloten

27-12 Verplichte ADV-dag RL gesloten

28-12 Verplichte ADV-dag RL gesloten

31-12 Verplichte ADV-dag RL gesloten

Voor de goede orde: de resterende betaaldata voor dit jaar zijn donderdag 22 november donderdag 20 december (tevens interim-uitkering)

Ziektekostenverzekering

Zoals eerder bericht is de overeenkomst voor collectieve ziektekostenverzekering met OHRA door het College van Bestuur per 1 januari 1991 beëindigd. Dit heeft tot gevolg dat de medewerkers die bij OHRA via de collectieve overeenkomst van de RL tegen ziektekosten verzekerd zijn op 1 januari **onverzekerd** zijn als ze zelf niet voorzien in een verzekering per 1 januari 1991.

Door het College van Bestuur is inmiddels met DEL verzekeringen een overeenkomst voor een collectieve ziektekostenverzekering aangegaan. Elke medewerker heeft daarover op zijn/haar werkadres informatie ontvangen. De collectieve verzekering van DEL verzekeringen is zeer aantrekkelijk geprijsd, kent een uitgebreid pakket, terwijl toetreding tot die verzekering tot 1 maart 1991 mogelijk is zonder medische selectie. Blijkens van de Kooyman Groep verkregen informatie verloopt het aantal aanmeldingen zeer verspoedig. Aanmelding geschiedt via het aanvraagformulier dat moet worden ingezonden aan de Kooyman Groep. Aanvraagformulieren zijn verkrijgbaar bij de dienst P&O (tel 7177).

Medewerkers die op dit moment nog bij ENZICO tegen ziektekosten verzekerd zijn en wensen toe te treden tot de overeenkomst van het College met DEL verzekeringen, dienen zelf de verzekering met ENZICO te beëindigen. Opzegging van de ENZICO-verzekering is in het algemeen nog mogelijk tot 1 december (raadpleeg de polis!).

Op **20 en 21 november** zal de heer C. van der Mei van de Kooyman Groep, vanaf 9.30 uur in kamer 0106, Bouillonstraat 3, aanwezig zijn om eventuele vragen over de ziektekostenverzekering bij DEL verzekeringen te beantwoorden. U kunt daar dan ook het aanmeldingsformulier inleveren. Voor het maken van een afspraak met de heer Van der Mei kunt u contact opnemen met de dienst P&O (tel 7177).

VACATURES

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van het vacaturenummer op brief en envelop binnen 10 dagen richten aan de dienst Personele Zaken. Interne vacatures gelden uitsluitend voor medewerkers van de RL.

Interne vacature 162

De Faculteit der Rechtsgeleerdheid vraagt per 1 januari 1991 ten behoeve van activiteiten op het gebied van onderwijsbeoordeling en evaluatie van studieresultaten een **onderzoeksassistent (m/v)**

Taken:

- data-analyse en statistische verwerking;
- bijhouden van een onderwijsrendement-registratie;
- beheer van het computersysteem voor de verwerking en analyse van voortgangstoets-resultaten.

Vereisten:

- ervaring met het werken op VAX en PC;
- enige elementaire kennis van statistiek;
- zelfstandig en accuraat kunnen werken;
- kennis van analyse-pakketten als SPSS, Reflex, Lotus e.d. strekt tot aanbeveling.

Aanstelling: De aanstelling loopt tot 1 september 1991. Salariering in schaal 7, min. f 2.742,- en max. f 3.736,- bruto per maand. **Inlichtingen:** drs. H. Nuy, tel. 887032/887025.

Interne vacature 163

Bij de vakgroep Metajuridica van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid bestaat een vacature voor **vakgroepsecretaresse m/v (0,8 fte)**

Het takenpakket van de vakgroepsecretaresse is als volgt:

- verzorgen en coördineren van het vakgroepsecretariaat;
- beheer en bewaking van budgetten;
- beheer archief van de vakgroep;
- secretariaat facultaire (bestuurs-)commissies;
- voorbereiden en notuleren van vakgroepvergaderingen;
- maken en bewaken van afspraken, agendabeheer;
- secretariale ondersteuning van de vakgroepleden;
- algemene taken als postverwerking, voortgangsbewaking, correspondentie, telefoonbehandeling, type-, copieer- en faxwerkzaamheden;
- zorgdragen voor voorbereiding en organisatie van congressen en conferenties.

Functie-eisen:

- diploma HAVO/VWO met secretaresse-opleiding;
 - ruime secretariële ervaring (min. 3 jaar);
 - zelfstandigheid, flexibiliteit en accuraat;
 - ervaring met tekstverwerking (WP 4.2 en 5.0);
 - goede organisatorische en contactuele eigenschappen;
 - goede beheersing van de Engelse en Duitse taal.
- Inschaling afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring maximaal f 3.393,- bruto per maand (schaal 6 BBRA-1984). Inlichtingen bij F. van Dun, vakgroepvoorzitter (tel. 887062) of E. Beurskens, vakgroepsecretaresse (tel. 887020).

Interne vacature: 164

Binnen onze instelling draagt de Financieel Economische Dienst (FED) zorg voor de ondersteuning van faculteiten, diensten en het centrale Universiteitsbestuur op financieel en economisch gebied. Bij de uitvoering van deze taak zijn (geautomatiseerde) systemen onmisbaar.

Binnen de dienst bestaat de vacature voor een **Functioneel Beheerder Z/FRS (m/v)**

Taken:

- het adviseren over de optimalisatie van de gebruikersmogelijkheden van het financiële systeem en over de functionele consequenties van en aanpassingen op gewijzigd beleid;

- het coördineren van de functionaliteit van het financiële systeem;

- het onderkennen van raakvlakken met bestaande en nieuw te ontwikkelen financiële subsystemen;

- het treffen van voorzieningen opdat de in gebruik zijnde financiële informatiesystemen blijven functioneren volgens de gebruikersspecificaties;

- het zorgdragen voor het gegevens- en applicatiebeheer, o.a. het testen, accepteren en implementeren van nieuwe (sub)systemen en systeemversies en het zorgdragen voor adequate herstelprocedures;

- het begeleiden, adviseren, voorlichten en instrueren van gebruikers van de financiële informatiesystemen en het inventariseren en specificeren van de informatiebehoefte van gebruikers;

- het verstreken van richtlijnen met betrekking tot het gebruik van de financiële informatiesystemen en het verlenen van de benodigde autorisaties voor het gebruik van de beheerde gegevens;

- het instandhouden van de kennis en de documentatie over de financiële informatiesystemen;

- het deelnemen aan overleg- en projectstructuren met betrekking tot de financiële informatievoorziening en automatisering;

- het fungeren als aanspreekpunt/contactpunt richting de dienst ICA en de SUAA.

Functie-eisen:

- een gerichte HBO-opleiding;
- kennis van administratieve organisatie, financieel-administratieve procedures en administratieve automatisering;
- ruime werkervaring op het werkkterrein;
- goede redactionele en contactuele eigenschappen.

Salaris:
Afhankelijk van opleiding en ervaring max. f 4.891,- bruto per maand (max. schaal 9 BBRA 1984).
De dienst Informatie, Communicatie en Automatisering zal bij de selectieprocedure worden betrokken.
Info: H.de Bruijn (888720) of W. Bosch (888715).

Interne vacature 165

Bij de vakgroep Algemene Heelkunde bestaat een vacature voor een **Assistent in Opleiding (m/v)**
Het betreft een door de Nederlandse Hartstichting, in het kader van het E. Dekker programma, gesubsidieerde promotieplaats. Het onderzoek betreft: Intracapillaire drukmetingen bij patiënten met perifeer arterieel vaatlijden.
Het onderzoek wordt uitgevoerd binnen het Instituut Hart en Vaatziekten.

Vereist: doctoraal Geneeskunde.
Salaris: conform AIO-richtlijnen
Duur van de aanstelling: 4 jaar ingaande 01.01.1991
Inlichtingen: M. Jacobs vg. Algemene Heelkunde (866666).

Interne vacature 166

Voor de vakgroep Verplegingswetenschap van de Faculteit der Gezondheidswetenschappen wordt gezocht een **administratief medewerk(st)er 0.6 fte** (weekinvulling van 5 middagdelen en 1 ochtenddeel)
Taken:
secretariële ondersteuning van de secretaresse van de vakgroep, waaronder:
- algemene secretariële werkzaamheden zoals agendabeheer, type-, copier- en faxwerkzaamheden;
- administratieve ondersteuning t.b.v. de medewerkers van de vakgroep;
- assistentie bij budgetbewaking van eerste-, tweede en derde geldstroomprojecten;
- secretariële werkzaamheden bij de voorbereiding en verslaglegging van de bestuursvergaderingen van de vakgroep;
- het notuleren van bijeenkomsten;
- assistentie bij de verzorging van correspondentie en archivering t.b.v. de diverse medewerkers;
- secretariële ondersteuning bij de voorbereidingen en uitwerking van het jaarverslag;
- het bijhouden van bestellingen en kantoorbenodigdheden;
- ondersteuning van de werkzaamheden van de aio-coördinator.

Vereist:
- HAVO diploma;
- beheersing van Word Perfect 5.0 en bekendheid met automatisering en personal computers;
- goede beheersing van de Nederlandse en Engelse taal in woord en geschrift.

Salarisering:
afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring max. schaal 4 (f 2.826,- bruto per maand bij full-time dienstverband).
Inlichtingen:
R. Halfens, tel. 887389/887288

UNIVERSITEITSRAAD

Gevraagd **2 studentleden voor: Vrouwenemancipatiecommissie**
De Vrouwenemancipatiecommissie is een adviescommissie ten behoeve van de Universiteitsraad en het College van Bestuur en heeft tot taak het gevraagd of ongevraagd advies geven over alle aangelegenheden de emancipatie van de vrouw aan de RL betreffende of beïnvloedende. In de VEC zijn twee studentplaatsen vacant. Ter opvulling van deze vacante plaatsen worden **twee studentleden voor de VEC** gevraagd. De VEC vergadert 1x per maand. Degenen die belangstelling hebben voor het lidmaatschap van de VEC worden verzocht zich schriftelijk te melden bij E. Sprokkel, griffier Universiteitsraad. Informatie wordt verstrekt door M.

v. Hoof (studentlid) tel: 043-251511 of mw. W. Elzinga, voorzitter VEC, tel: 043-887202.

BUREAU BUITENLAND

Vacatures ontwikkelingssamenwerking

1. Fysiotherapeuten voor enkele Community Based Rehabilitation programma's van overheden en particuliere organisaties in diverse landen, w.o. Mozambique, Zimbabwe en Nicaragua;
2. Artsen voor diverse rurale ziekenhuizen (programma in opbouw) in Namibia;
voor Alushi Lepraproject (Akwanga) in Negeria; voor Min. van Gezondheid in Mozambique en voor Hôpital Rwanguba in Zaire;
3. Verpleegkundigen met overzeese ervaring voor coördinatie PHC - project van Raad van Evangelische Kerken (Luanda) in Angola.
In alle gevallen is beroepservaring vereist. Meer informatie: Dienst over Grenzen, Postbus 177, 3700 AD Zeist, tel. 03404 - 24884.

Beurzenprogramma Oost-Europa

De Nederlandse regering stelt via de NUFFIC en de KNAW beurzen beschikbaar aan jonge Oost-Europese wetenschappelijke stafmedewerkers en mensen die praktijkervaring willen opdoen in Nederlandse instituten, instellingen of bedrijven. De beurzen zijn bedoeld voor stages, studie en onderzoek.
Meer informatie: Bureau Buitenland.

Seminar 'Business Management in East/Southern Africa; Myths and realities about business in Kenya and Zimbabwe'

Op 22 januari 1990 organiseert het Koninklijk Instituut voor de Tropen bovengenoemd seminar. Het doel van dit seminar is het Nederlandse bedrijfsleven duidelijke informatie te verschaffen over 'business potential', over zakelijke transacties of de uitwisseling van management systemen, en over de financiële kant van zakendoen met Oost- en Zuid-Afrika, specifiek Kenya en Zimbabwe.
Meer informatie: Ina Engelen

Academische positie bij het European University Institute

'Applications are invited for a post in legal theory and legal philosophy in the department of law. In addition, the department encourages candidates working in a substantive field of law. The position is offered at the A5/A6 level (reader/ senior lecturer). The initial contract will be for four years, with the possibility of renewal for up to an additional four years. Applications should be presented in either English or French and should include:
- an up to date c.v.;
- a sample of major and recent publications;
- a statement of research the candidate proposes to carry out at the EUI;
- names and addresses of two referees;
- an indication of the candidate's knowledge of languages.
Applications should be received by 15 November 1990, and should be addressed to: The Adviser for Academic Affairs; European University Institute; Casella postale 2330; I-50100 Firenze Ferrovia; Italy. Tel.: 09 - 39 55 50 92 321. Fax: 09 - 39 55 59 98 87'.

Openingstijden

Het spreekuur voor studenten wordt gehouden op woensdag- en vrijdagochtend van 09.00 - 11.30 uur in de Studie-infotheek van Studentenzaken, Oud-Gouvernement, ingang Lenculenstraat, kamernr. 0311.

STUDENT EN ZAKEN

Studentendecanen

Het Bureau Studentendecanen biedt studenten advies en begeleiding bij allerhande vragen en problemen. Open spreekuur: di.+ do. 14.00-16.00 u., wo. 17.00-19.00 u. Bou3, k.0310B. Tel. spreekuur ma. t/m vr. 13.30-14.00 u., Tel. 887354. Openingstijden secret. ma. t/m vr. 13.30-16.00 u., Tel.887354 (ook voor afspraken).

Studie-infotheek voor wie?

De studie-infotheek is bestemd voor leerlingen Havo en VWO, die zich willen oriënteren op een studie in het hoger onderwijs. Voor studenten HBO en WO, die op zoek zijn naar een andere studie. Voor studenten die keuzeblokken willen volgen. Voor studenten die na het HBO willen doorstromen naar het WO of andersom. Voor studenten HBO of WO die zich aan het eind van hun studie oriënteren op postacademisch of post-HBO-onderwijs, een tweede fase studie, een AIO-schap of de arbeidsmarkt. Voor buitenlanders die in Nederland willen studeren. Voor hen die informatie zoeken op het gebied van aanmelding en plaatsing, harmonisatiewet, auditorenregeling, militaire zaken, verzekeringen, handicap etc. Voor medewerkers! **Aanwezig:** ISEE, geautomatiseerd progr. inz. opleiding, beroep en arbeidsmarkt; PIHO, geautomatiseerd progr. inz. post initieel hoger onderwijs. Openingstijden: ma. di. en do. 14.00-16.30 u en wo. 16.00-19.00 u en vr. 09.00-12.00 u, Len.26, kamer 0311, Tel. 887351.

Opzoek Russische studenten

Drie studenten van de universiteit van Kiev Rusland, vragen Nederlandse studenten om met hen te willen corresponderen in het Engels. Informatie in de studie-infotheek (zie bovenstaand bericht).

Steunpunt Studiefinanciering

Het Steunpunt Studiefinanciering Maastricht geeft algemene en individuele informatie en advies aan al degenen in de regio, die te maken hebben/krijgen met vormen van studiefinanciering en centrale inning van lesgeld, ongeacht onderwijssoort of onderwijsinstelling. Deze info wordt verstrekt per telefoon (06-lijnen), aan de balie en op voorlichtingsbijeenkomsten. Brochures en formulieren zijn aan de balie te

verkrijgen. Openingstijden: ma. t/m vr. 09.00-12.00 u. en 14.00-16.00 u., tel. 06- 3212151, Len.26.

Centrale Studentenadministratie

Openingstijden telefoon en balie: vanaf 01-11-1990 gelden, tot nader order, voor de Centrale Studentenadministratie de volgende gewijzigde openingstijden: ma. t/m. do. 14.00-16.00 u. en vr. 09.00-12.00 u. Len.26, Tel.887979.

Nsem

Het spreekuur rechtspositie is voor studenten die vragen hebben over of problemen hebben met: de harmonisatiewet; studiefinanciering; auditorenfonds; examenreglement; etc. Tevens verkoop poenboek, de gids over studiefinanciering. Elke di. wo. en do. tussen 11.30 en 13.30 u., NSEM-kamer, Len. 26. Tel.887142.

Koko-agenda

Do. 1 nov. Nachtspel voor 1e jaars
Di. 6 nov. 20.30-22.30 u. Video "Casualties of War" f.1,50
Wo. 7 nov. Smartlappenfestival
Vr. 9 nov. 23.00 u. Stepdropping EMAB
Di. 13 nov. 20.30-22.30 u. Video "de Reddertjes" f.1,50

Ichthus

Wo. 21 nov. 19.30 u. Open avond "Mensenrechten", voor maaltijd (18.00 u.) opgeven bij Ellen, tel.256509, lok.: Verwerhoek 46 (zijstr. Lenculenstraat)

Tafelstraat 13

Ma. 12 nov. 20.00 u. Droomgroep
Ma. 12 nov. 20.00 u. Groep "Mythologie en Bewustzijn"
Di. 13 nov. 20.00 u. Levinasgroep
Di. 13 nov. 20.00 u. Klankwerkgroep
Wo. 14 nov. 20.00 u. Filosofiegroep rond E. Levinas
Wo. 14 nov. 20.00 u. Lijfwerk
Do. 15 nov. 17.45 u. Koor
Do. 15 nov. 20.00 u. Toneel
Informatie: Tafelstraat 13, tel. 215651

AEGEE

14-16 nov. Congres München: East-West Relations- A New Era for Europe
23-25 nov. Agora Bonn
24 nov. Excursie naar Brussel
4-6 dec. TEAM '90, the European Academic Manager; Milaan.
Elke **1e di.** van de maand: Social Evening Tafelstraat 13 (ontmoeting met buitenl. studenten). Elke **di.:** ledenborrel in de kroeg.
Info, inschrijving: K. 2.033, Zw.4, dag. van 11.30-12.30 u. Tel. 887071 of 257038 (Erik).

Agenda SIB-Maastricht

Elke **1e en 3e dond. van de maand.** 21.00 u. ledenborrel in café de Oude Klok, Ts.13.
12 Nov. Werkgroep Midden-Oosten verzorgt voor de gehele vereniging een typische maaltijd uit die streek. Inschrijving vooraf noodzakelijk: Remco, tel. 214913 of Menno, tel.633951
12 Nov. Na de maaltijd lezing door prof. Schreurs: Golfcrisis, inleiding en achtergronden in het pand van MSV Servatius, Boschstraat 97, Aanvang 19.30 u. Toegang gratis
22 Nov. Lezing "De Chinees in Nederland", door Dhr. Hu, RHOTV
12 dec. Thema-middag NMB-postbank te Amsterdam. 2 Lezingen inz. toekomst van het kapitalisme in Oost-Europa, (lunch en rondleiding door "NMB-kasteel"). Slechts toegankelijk voor SIB-leden, inschrijven noodzakelijk, **Snel!** Deelname gratis.
Informatie inz. activiteiten SIB: schrift. Postbus 616, 6200 MD Maastricht, Tel. M. Sweers, 253495 of W. v.d. Werf.

STUDIUM GENERALE

Literair café: Monika van Paemel

WO. 14 nov. is de Vlaamse schrijfster Monika v. Paemel de gast in het literair café van Studium Generale (Redoute Stadsschouwburg, 20.00 u.(toegang gratis). Een dag daarvoor, **di. 13 nov.**, verzorgt Wiel Kusters een openbaar college over het werk van Van Paemel (Collegezaal ZW. 4, 20.00 uur).

De eerste roman van Monika van Paemel, 'Amazone met het blauwe voorhoofd' (1971), werd meteen al bekroond met de prijs van het beste literaire debuut. In 'De Confrontatie' (1974), maar vooral in 'Marguerite' (1976) speelt het thema van de vrouw die zich ontworstelt aan beperkende maatschappelijke omstandigheden een grote rol. 'Vrouw zijn zonder slachtoffer te worden', dat is het ideaal dat ten grondslag ligt aan het vrijheidsstreven van de vrouwelijke hoofdfiguren. Toch zijn de boeken van Van Paemel niet zomaar in het hokje van 'feministische' literatuur te vangen. Haar boeken, betoogde Van Paemel herhaaldelijk, zijn geen vrouwenboeken, - een goed literair werk dient volgens haar uit te stijgen boven dat soort sectarische beperkingen. Dit wordt met name duidelijk in haar laatste roman 'De vermaledijde vaders' (1985), waarmee ze zich als schrijfster plaatst in de traditie van Joyce door diverse verteltechnieken, afhankelijk van de onderwerpen, te hanteren.

LV&S

Waterpolo wijziging

De waterpolo-training verschuift van **di.avond** naar **wo.avond** van 20.30-21.30 u. in zwembad Dousberg onder leiding van M.Z. en P.C.

Zwemmers opgelet

Bulletin

M.i.v. 16. okt '90 is er een extra zwemtraining op di.avond van 21.30-22.30 u. in zwembad Dousberg voor sportkaarthouders en zwembadbonnenthouders.

Studentenhandbalvereniging De Eentjes

Oprichtingsvergadering Studentenhandbalvereniging De Eentjes op 19 nov. a.s. K. 1.090 Ts.53, aanvang 19.00 u. Handbaltraining elke di.avond van 16.00-17.30 u. in sporthal Randwijck.

Lagakari (lokatie d'n Avanceur)

Do. 1 nov. Nieuwe ledenavond

Do. 15 nov. Alg. ledenvergadering

Do. 22 nov. 3e Diësfest

Do. 6 dec. Pakjesavond

Do. 10 jan. Nieuwjaarsborrel

GENEESKUNDE

Bureau Onderwijs

DOCTORAAL- EN ARTSGETUIGSCHRIFTEN

Op 22 november a.s. worden er weer doctoraal- en artsgetuigschriften uitgereikt. Alle hiervoor in aanmerking komende studenten krijgen in de week van 5 november een **schriftelijke uitnodiging**. Indien u meent ook in aanmerking te komen, maar geen uitnodiging heeft ontvangen, verzoeken wij u om direct contact op te nemen met Trees Leeuw, secretaris a.i. DCE, v. Kleefstr.25, tel.888189.

Lezingen REFLEX

MFV Reflex organiseert een lezing door Dr. de Veer getiteld "Pleidooi voor biologische kankerbestrijding; 80% genezingskans!". Dr. de Veer heeft de balans opgemaakt van wat er op het terrein van de reguliere en alternatieve kankerbestrijding voorhanden is. Hij is tegen de meeste chemotherapie en kiest voor een combinatie van reguliere en biologische-homeopathische aanpak. Datum: 20 november. Tijd: 16.00-17.30 uur. Plaats: Auditorium Randwijck. Toegang: leden f 1,50, niet leden f 2,50. Verkoop kaartjes in trefcentrum en reflex kamer. Info: Ciska Buijs.

GEZONDHEIDSWETENSCHAPPEN

Stage Ned. Hartstichting

De Nederlandse Hartstichting zoekt voor de periode januari t/m juni 1991 twee vierdejaars studenten (stagiaires Gezondheidswetenschappen, afstudeerrichting GVO of BB, met speciale interesse voor Curriculum Innovatie vanuit OD-perspektief.

Deze stagiaires wordt gevraagd in genoemde periode onderzoek uit te voeren naar de invoering van een gezondheidseducatieproject in het LBO. Het project zal onder de naam Hart voor je hart in februari 1991 aan alle scholen van het LBO worden aangeboden.

Het onderzoek zal in het bijzonder gericht zijn op de rol van de Gemeentelijke Gezondheidsdienst.
Info: Dr. H.Adriaanse GVO 7314

Lustrumfeest 29 nov. 1990

Mochten jullie overhoopt geen uitnodiging voor het Lustrumfeest op 29 nov. a.s. hebben ontvangen neem dan contact op met Annie Simon (tst. 7254) of Yvonne Lemmen (tst.7390) Faculteitsbureau Gezondheidswetenschappen.

Curriculumplanningsgroep GKG

Wij zoeken een enthousiaste (lieft tweede-jaars) GKG-student(e) om mee te denken, te praten en te beslissen over de inhoud van het curriculum van GKG.

Voor informatie bel : Natascha: 250968 of Marry: 471524 (huidige studentleden).

ECONOMIE

Studentnamen en -examennummers naar Reductiebureau

In het kader van de samenwerking van de Faculteit der Economische Wetenschappen met het Reductiebureau Economie (voor de distributie en verkoop van secundair onderwijsmateriaal), is de faculteit voornemens het Reductiebureau een geautomatiseerd bestand van

studentnamen en -examennummers (van economiestudenten)

te leveren. Het Reductiebureau zal deze gegevens benutten voor haar administratie van bestellingen van secundair onderwijsmateriaal en boeken. De faculteit zal géén adressen en/of telnr. van studenten aan het Reductiebureau verstrekken en zal het Reductiebureau een verklaring van geheimhouding laten ondertekenen. Studenten die bezwaar hebben tegen opname van hun naam en examennr. in het Reductiebureau-bestand, kunnen dit kenbaar maken aan de Onderwijsbalie van Bureau Onderwijs FdEW (tijdens reguliere openingstijden) of via een brief in de brievenbus van Bureau Onderwijs (naast kamer 3077). Bezwaren dienen **vóór maandag 19 november 1990** bij Bureau Onderwijs gemeld te zijn. Op die datum zal het bestand aan het Reductiebureau overhandigd worden.

EFM-agenda

12.11 Imperator-lezing door Pacific Basin invest NV over "International investments far east".

14.11 Alfa excursie naar de Nederlandsche Bank.

16.11 Imperator-excursie naar Shell

20.11. 11.00 Alfa lezing door dr. S. Bergsma, groepsraadlid AKZO

22/23.11 Imperator-excursie naar Parijs

26.11 Imperator-excursie naar Volvo Car

Meer informatie over deze activiteiten is te verkrijgen via telnr. (043) 888756 of 888740 of tijdens de kantooruren (in kamer 0084 en 0085)

RECHTSGELEERDHEID

Voorlichting

zaterdag 10 november voorlichting

Overheid

di 13 nov 10.30 uur Bonbonière: kollege

vr 16 nov 10.30 uur Mabi bioscoop: kollege

Recht, Markt en Staat

woe 14 nov 13.00 uur Staarzaal: kollege

Bedrijf

woe 14 nov 15.30 uur Staarzaal: kollege

Secretariaat Examencommissie

Met ingang van 15 oktober j.l. is het secretariaat van de Examencommissie ondergebracht bij de Studenten- en Examenadministratie FdR. Het hoofd van de Studenten- en Examenadministratie, Dhr. J. Reijnders, is per genoemde datum secretaris van de Examencommissie. Het secretariaat is, vooralsnog, telefonisch bereikbaar via de secretaresse van het Bureau Onderwijs Mw. M. Satijn (887045).

Correspondentie voor de Examencommissie dient gericht te worden aan:

Bureau Onderwijs FdR

t.a.v. De Examencommissie FdR

J. Reijnders, secretaris

Postbus 616

6200 MD Maastricht

Naast verzending per PTT-post is het ook mogelijk correspondentie te deponeren in de brievenbus van het Bureau Onderwijs FdR (nabij de onderwijsbalie in de Nieuwenhof)

Correspondentie dient altijd voorzien te zijn van naam- en adresgegevens en het examennummer.

Inschrijvingsformulieren voor onderwijsblokken

De inschrijvingsformulieren voor blok 3 van de dagopleiding (jaren 1 en 2) en voor blok 2 van de deeltijdopleiding (jaren 1, 2, 3, 4 en 5) zijn verkrijgbaar aan de onderwijsbalie (Nieuwenhof).

INSCHRIJVEN IS MOGELIJK TOT UITERLIJK 1 DECEMBER 1990!

Afhalen Propedeutisch Diploma

Studenten die afwezig waren bij de uitreiking van het propedeutisch diploma op 31 oktober 1990, dienen het diploma, zo spoedig mogelijk, af te halen bij de onderwijsbalie.

Milieurecht

In het kader van het blok milieurecht vinden er op 14 november een tweetal lezingen plaats. J. Theunissen zal spreken over de administratiefrechtelijke handhaving van het milieurecht (13.30-14.45 uur) terwijl L. Hendriks het zal hebben over de strafrechtelijke handhaving van het milieurecht (15.00-15.45 uur). Iedereen (dus ook degenen die niet het blok milieurecht volgen) is hiervoor van harte uitgenodigd. Plaats: Praktikum a+b (Nieuwenhof)

Limburgse Rechtsgeschiedenis

Studenten die ingeschreven hebben voor het blok Limburgse Rechtsgeschiedenis, kunnen het blokboek afhalen aan de balie van buro

AGENDA

vrijdag 9 november

Limburgs Symphonie Orkest, o.l.v. Alexander Rabbari, programma: Haydn, Mozart en Beethoven, Staargebouw, 20.00

Laste Summer Festival, Sportbal Randwijck, 20.00

Virgo, Groep Tegentijd, Löss Theater, 20.30

Amsterdams Kleinkunst Festival, Theatercafé, 23.00

zaterdag 10 november

De Coninck en De Narr, Theatergroep Pang, Löss Theater, 20.30

maandag 12 november

Beste maatjes, Cabaretier paul de Leeuw e.a., Stadsschouwburg, 20.00

De Tijgerin, Southern Comfort en Theaterunie, Zaal Toneelacademie, 20.30

dinsdag 13 november

Kamermuziek, Reizend Muziekgezelschap, Redoute, 20.00

Roof, Theatergroep Het Vervolg, Zaal Het Vervolg, 20.30

woensdag 14 november

Lunchconcert, Segovia Guitar Quartet, Redoute, 12.30

Roof, Theatergroep Het Vervolg, Zaal Het Vervolg, 20.30

donderdag 15 november

Arsenicum en oude kant, Hollandse Comedie, Stadsschouwburg, 20.00

Belgisch/Nederlandse Muziekdagen, World Saxophone Orchestra en Ensemble Chant d'Action, Intropodium, 20.30

Roof, Theatergroep Het Vervolg, Zaal Het Vervolg, 20.30

Exposities

Junge komm bald wieder, Frans Koolen, Peter Vermeulen en Nicolas Dings, Perroen Aktuele Kunst, Vrijthof 29 (I), Maastricht, 17 okt. t/m 11 nov., wo t/m vr 13-18, za 13-17

John Karel en Fieke Weilers, Galerie Artisan, Grote Gracht 43, Maastricht, 13 okt. t/m 17 nov., di t/m za 13.30-17.30

Jan Montijn, etsen, akwarellen en **John Croonenberg**, sculpturen, Galerie FAH, Brusselsestraat 80, Maastricht, 19 okt. t/m 26 nov., vr t/m zo 13-17

Didier Vermeiren, Bonnefantenmuseum, Dominikanerplein 5, Maastricht, 25 sept. t/m 10 febr., di t/m vr 10-17, za, zo en feestdagen 11-17

Oermensen in Nederland. Belvedere: leven in de oude steentijd, Bonnefantenmuseum, Dominikanerplein 5, Maastricht, 7 okt. t/m 20 jan., di t/m vr 10-17, za, zo en feestdagen 11-17

Luske, schilderijen en tekeningen, Sibera Bogaardenstraat 40B, Maastricht, 5 okt. t/m 10 nov. Di t/m za: 13.30-18

Wout Maters, beelden, **Kees Salentijn**, schilderijen, De Keerder Kunstkamer, Kerkstraat 10, Cadier en Keer, 14 okt. t/m 11 nov., vr t/m zo 13-18

Elie Noiret, beeldhouwwerk en **Arend Grit**, collages, "de witte raaf", Tongerseplein 2A, Maastricht, 29 sept. t/m 15 dec. Ma t/m vr 9-17.

Lidwien van de Ven, In Situ, Aylvalaan 10, Maastricht, 27 okt. t/m 24 nov. Wo t/m za 14-18

Leo Meijs, foto-expositie, galerie boven Kunsthandel Felix, Wycker Brugstraat 16, Maastricht, 29 okt. t/m 1 dec. Ma 13-18; di t/m za 9-18

Kick op keramiek in veel toonaarden, Galerie de Sauveur, Dorpstraat 119-21, Ulestraten, 17 nov. t/m 4 dec. Do t/m zo 14-17

Marco Jurlén, sculpturen en grafiek, Schuwirth & van Noorden, Rechtstraat 64, Maastricht, 10 nov. t/m 15 dec. Do t/m za 14-18

Film

Speelweek 9 t/m 15 nov.

Filmbuis Lumière, Bogaardenstraat 40b

Ariel, 20.00

De Grap, 21.00, vr t/m ma

Begrafnisceremony, 21.00, di t/m do

Speaking Parts, 22.00

Cinema Palace, Wyckerbrugstr. 1

Ghost, dag. om 18.15 en 21.15 en za en zo ook om 14.30

Pretty woman, dag. 18.30 en 21.30

Dick Tracy, dag. 21.30 en za en zo ook om 14.30

Another 48 hours, dag. 18.30.

Mabi, Kleine Gracht 24A

Presumed Innocent, vr t/m zo 14.30, 18.30 en 21.15.

Ma t/m do 21.00. Wo 14.30 en 21.00.

Kracht, vr t/m zo 18.30. Di en do 21.00

Wild at heart, vr t/m zo 21.15. Ma en wo 21.00

Darkman, vr t/m zo 14.30, 18.30 en 21.00. Ma t/m do 21.00.

Wo 14.30 en 21.00

Die Hard 2, vr t/m zo 14.30, 18.30 en 21.00.

Ma t/m do 21.00. Wo 14.30 en 21.00

Days of Thunder, vr. t/m zo 14.30, 18.45 en 21.30.

Wo 14.30

Louter

Proza en poëzie voor deze maandelijkse pagina sturen naar redactie Observant, ter attentie van Emely Nobis. Uit de inzendingen wordt een selectie gemaakt.

Letteren

Grenzen in Gekkenland

Twee jaar geleden nam de Heerlense stadsschouwburg het initiatief voor een zuidelijke variant op Poetry International: 'Grenzen aan de taal'. Tijdens het weekeinde van 16, 17 en 18 november wordt dit evenement voor de tweede keer georganiseerd, door de dichters Wiel Kusters en Hans van de Waarsenburg in samenwerking met de schouwburg. Wiel Kusters benadrukt overigens dat 'Grenzen aan de taal' geen imitatie van Poetry International wil zijn. "Dit festival is kleiner, duurt geen hele week, telt een kleiner aantal deelnemers en is niet structureel. Bovendien hebben wij gekozen voor een thema, dat aan het festival een eigen identiteit geeft."

Twee jaar geleden ging 'Grenzen aan de taal' met name over de botsing tussen standaard- en streektaal in literatuur. Dit jaar ligt het accent op "politieke grenzen aan de taal", over hoe schrijvers door censuur worden gedwongen om "tussen de regels door de schrijven". Onder andere over dit thema wordt op zaterdag 17 november een paneldiscussie georganiseerd: Stadsschouwburg Heerlen, foyer kleine zaal, 14.30-15.30 uur, entree gratis.

Het festival wordt geopend op vrijdag 16 november, wanneer vijf dichters voorlezen uit eigen werk: Stefan Hertmans (België), Marin Sorescu (Roemenië), Bogomil Gjuzel (Macedonië), Michael Hamburger (Engeland) en Walter Höllerer (Duitsland). Tijdens deze

eerste poëzieavond zal Vocaal ensemble Studium Chorale werken van Frank Martin en Rudolf Escher zingen, op teksten van William Shakespeare en Emily Dickinson. Op de tweede poëzieavond, zaterdag 17 november, komen de volgende dichters aan het woord: Homero Aridjis (Mexico), Wolfgang Schiffer (Duitsland), Clara Janés (Spanje), Gerrit Kouwenaar (Nederland), Tomaz Salamun (Joegoslavië), en Tomas Tranströmer (Zweden). Het muzikale gedeelte van die avond wordt verzorgd door de pianiste Tonie Ehlen. Ze speelt het voor haar gecomponeerde 'Kniffelalfabet' van Mathieu Geelen.

Beide poëzieavonden vinden plaats in de kleine zaal van de Heerlense stadsschouwburg, om 20.30. Toegang per avond f 10,-; met CJP of collegekaart f 7,50. De deels voor deze gelegenheid gemaakte vertalingen worden voorgedragen door Ineke Holzhaus, die dat eerder bij Poetry International heeft gedaan.

Het Heerlense poëziefestival wil een eigen enthousiast publiek opbouwen. Kusters: "Poëzie is geen populair genre, dus ik verwacht geen massale opkomst. De vorige keer waren er in totaal ongeveer driehonderdvijftig mensen, ik denk wel dat het er nu meer zullen zijn."

Mede om het festival een plaats in de regio te geven en om in de regio werkzame dichters met elkaar in contact te brengen, wordt op zondag 18 november

'Poëzie uit Gekkenland' georganiseerd. Acht uit Limburg afkomstige of in deze provincie woonachtige dichters zullen dan uit hun oeuvre voordragen: Hans Berghuis, Huub Beurskens, Frans Budé, Emma Crebolder, Kreek Daey Ouwens, Maarten Doorman, Leo Herberghs en Manuel Kneepkens. Deze 'Limburgers' zijn te beluisteren in kasteel Hoensbroek, 11.00-12.30 uur. Toegang f 10,-; met CJP of collegekaart f 7,50. Van 13.00-14.00 uur kan er - voor een prijs van tien gulden - met dit dichterlijk gezelschap worden geluncht.

Voor meer informatie en reserveringen: Stadsschouwburg Heerlen, 045-768576/716607. Een passepartout voor het hele festival kost f 35,-; met CJP of collegekaart f 25,-.

Emely Nobis

Onuitsprekelijke gedichten

Kan een dichter via poëzie het 'onuitsprekelijke' uitdrukken. En zo ja, kan de criticus deze paradox omzeilen en in zijn recensie toch dit 'onuitsprekelijke' trachten te duiden? Vragen over taalgrenzen, die door dichter Maarten Doorman worden verkend in een lezing op de zondagmiddag van het Heerlense poëziefestival. Doorman (filosoof aan de faculteit Algemene Wetenschappen) wil bij die gelegenheid de gangbare visie op poëzie enigszins relativiseren. De romantische opvatting dat gedichten toegang bieden tot een onbewuste, onderaardse wereld geeft volgens hem aanleiding tot een hoop geklets. "Recensenten gaan zich soms te buiten aan speculaties die niet goed onderbouwd, slordig, vaag of pretentius zijn. Poëzie is immers diepzinnig en mystiek, dus je kunt er alles over beweren, het valt nooit te controleren." Volgens Doorman valt er best helder en verstandelijk over poëzie te schrijven, en dienen recensenten, literatuurwetenschappers en esthetici zich te onthouden van hun "eigengesmeed dieventaalje".

Ook dichters maken zich wel eens schuldig aan gemakzuchtige vaagheid, vindt Doorman. "Ze proberen en doen dingen, zonder er over na te willen denken, want poëzie is toch diep en gesloten." Doorman zal zich in zijn lezing afzetten tegen deze hermetische kanten van de Nederlandse poëzie, maar tegelijk duidelijk maken hoe ambivalent zijn kritiek is. Als dichter onderhoudt hij een haat/liefde verhouding met de notie dat in poëzie het 'onuitsprekelijke' wordt verwoord. Zo gelooft hij dat de poëtische regel inderdaad zo krachtig en veelzeggend is, dat ze niet in proza kan worden omschreven. Maar dit mag weer niet tot vaagheid leiden. "In grote poëzie zijn de beelden zo sterk dat je als lezer toch in een bepaalde richting wordt gedwongen, dat de willekeur wordt uitgeschakeld." Enige duisterheid kan soms vereist zijn,

Maarten Doorman

erkent Doorman, om de fantasie van de lezer aan het werk te zetten. "Maar die onduidelijkheid moet beheerst zijn, je moet er een goede reden voor hebben." Doorman haalt Gerrit Krol aan, die gezegd heeft dat een moeilijk gedicht sneller is geschreven dan een makkelijk gedicht. "Wie een moeilijk gedicht schrijft, krijgt meestal het voordeel van de twijfel. Maar echt mooie regels zijn van een grote eenvoud; het is heel moeilijk om dat te doen." Tegelijk moet poëzie verrassend zijn, mag ze geen waarheden bevestigen. "Het gaat juist om de weg, de zoektocht naar dingen die je niet weet, de poëtische inspanning die je moet leveren."

Maarten Doorman, lezing 'Het onuitsprekelijke', zondag 18 november, 16.15-17.15 uur, Galerie Signe (Akerstraat 82a Heerlen), entree gratis.

Emely Nobis

Oproep aan schrijvende lezers

Op deze maandelijkse pagina 'louter letteren' zoeken we medewerking van onze lezers. Studenten of medewerkers die tussen de wetenschappelijke bedrijven door schrijven of dichten, worden opgeroepen bijdragen in te zenden. Proza en poëzie zijn welkom. Publicatie kan anoniem gebeuren. Post naar redactie Observant, t.a.v. Emely Nobis. Voor meer informatie: 887125. Hieronder een eerste bijdrage van universitair medewerker G.

Obstinaat

*Op een avond nogal laat,
een eenzaam man, de heer Van Kaat.
Kijk, waar hij aarzelt, waar hij staat,
hij stopt recht voor een automaat.*

*Van Kaat, bij praat,
van honderduit en alstublieft en
dankuwel.
Geen resultaat,
woordloos geld glijdt uit de naad.*

*Van Kaat wordt kwaad
want niemand lacht meer tegen hem of
praat
en vraagt eens hoe het met hem gaat.
Dan slaat Van Kaat,
verwondt zichzelf aan 't apparaat.
Omhoog krijst hij zijn wanhoopsdaad
en zakt ineen voor de Giromaat.*

G.

Druk

Mijn professor kuiert m'n kamer op. "En," vraagt hij, "hoe zit het met de onderwijsnotitie die je eergisteren zou afbebben?"

Ik graaf mij gestaag door enkele stapels scripties, de correspondentie van de afgelopen twee dagen en een bergje te lezen artikelen naar het daglicht. Ik had toch de sterke indruk dat ik iets hoorde, en jawel, daar staat de hooggeleerde met de handen in de zij vragend met zijn ogen te knipperen. "Onderwijsnotitie?" herbaalt hij. Ik zucht.

"Als ik in de trein zit voor een afspraak kan ik niet tuiorren. Als ik tutor kan ik geen college geven. Als ik college geef kan ik geen student begeleiden. Als ik één student begeleid kan ik geen andere student begeleiden. Als ik een andere student begeleid kan ik geen derde student begeleiden. Als ik die derde student begeleid kan ik de vierde tot en met tiende óók niet begeleiden. Als die hén begeleid kan ik geen responsiecollege geven. Als ik responsiecollege geef kan ik niet bij de begeleidingscommissie van F. zitten. Als ik in de begeleidingscommissie van F. zit kan ik het proefschrift van D. niet beoordelen. Als ik het proefschrift van D. beoordeel kan ik het proefschrift van K. niet lezen. Als ik het proefschrift van K. lees kan ik weliswaar koffie drinken, maar niet tegelijkertijd telefoneren met de redactie van het Tijdschrift voor Welzijn en Besluitvorming. Als ik bel met het Tijdschrift voor Welzijn en Besluitvorming kan ik niet de stukken voor de Faculteitsraad doornemen. Als ik de stukken van de Raad doorneem kan ik geen afstudeerscriptie beoordelen. Als ik één scriptie beoordeel kan ik niet tegelijk een tweede beschouwen. Als ik die andere afstudeerscriptie beoordeel kan ik geen taak maken voor blok vier. Als ik een taak maak voor blok vier kan ik weliswaar tegelijkertijd de bijbehorende toetsvraag concipiëren, maar geen training gespreksvaardigheid geven. Als ik een training gespreksvaardigheid geef kan ik niet een student -nummer elf- begeleiden. Als ik die student begeleid kan ik niet in de trein zitten voor de bijeenkomst van de Stuurgroep Welzijsonderzoek. Als ik bij de Stuurgroep Welzijsonderzoek naar eindeloos gezwam zit te luisteren kan ik niet mijn tweede onderwijsgroep tuiorren. Als ik tutor ben in mijn tweede onderwijsgroep kan ik niet de vergadering van mijn planningsgroep voorzitten. Als ik de vergadering van mijn planningsgroep voorziet kan ik geen broodnodige artikelen lezen. Als ik die artikelen lees kan ik niet overleggen met de collegae. Als ik overleg met de collegae kan ik geen voordracht schrijven. Als ik geen voordracht schrijf kan ik hem ook niet uitspreken. Als ik dat wél doe kan ik geen onderwijsnotitie schrijven. Als ik de onderwijsnotitie schrijf kan ik niet slapen. Als ik niet slaap word ik ziek. Als ik ziek word kan je het belemel schudden, professortje!"

"Komkom, met een beetje planning moet dat wel lukken."

Ik zucht opnieuw. Zou bij me geloven wanneer ik zei dat ik hier slechts het werk van de afgelopen twee dagen beschreef?

Eva

Na regen komt de nacht, na de nacht regen, enzovoorts, en pas v'éeel later weer zonneshijn
- Dhilla Singh -

Het fijnste van het fijnste, het beste van het beste

Toen Bocuse bij 'Juliana' te gast was, heb ik speciaal voor hem een gerecht gecreëerd, waar ik nog steeds heel trots op ben: kabeljauw met spinazie en truffeljus, de vis gewoon in het vel gebakken. Je had hem moeten zien smullen! Hij was er helemaal lyrisch van, hij had als eerste zijn bord leeg. Maar het was ook geen gewoon stukje vis van de visboer. De kracht van dat recept zit in de versheid van het product: ik gebruik alleen vis die dezelfde nacht gevangen is. En je moet er natuurlijk je ziel in leggen. Dat geldt voor ieder gerecht, of je nu een uitsmijter maakt of ganzelever met truffel. Een ei bakken is ook een kunst: je moet een vers ei hebben en het heel zacht bakken, zonder bruin randje en zo."

BERICHT UIT MAASTRICHT

Vier weken geleden is Toine Hermsen, tot dan toe chef-kok bij 'Prinses Juliana' in Valkenburg, neergestreken in Maastricht, waar hij een klein restaurant heeft geopend op de hoek van de Bernardusstraat en het Onze Lieve Vrouweplein. Alsof 'Le tout Maestricht' erop zat te wachten: Wie op een vrijdag of zaterdag wil dineren bij Hermsen, moet niet alleen wat geld op zak, maar ook meer dan een maand geduld hebben. Tot half december zijn alle 40 couverts iedere avond besproken. Wie door de week wil komen, hoeft 'slechts' enkele dagen van tevoren te reserveren. Nu is Hermsen er niet op uit zoveel mogelijk klanten op een avond te verwerken. „Ik heb nergens zo'n hekel aan als aan een restaurant waar een groepje mensen staat te wachten tot tafel zes naar buiten is gewerkt. Wij reserveren een tafel één keer voor de hele avond. Wie hier komt mag zo lang blijven zitten als hij wil, tot twaalf uur natuurlijk, want dan gaan we dicht. Uitbreiden? Ik moet er niet aan denken. Ik wil een huiselijke sfeer waar mensen zich thuis voelen, daarom hebben we ook een open keuken gemaakt en niet meer dan veertig couverts. Als ik nog eens ergens anders begin, wordt het eerder kleiner dan groter."

Aan het samenstellen van het menu hoeft niemand veel tijd kwijt te zijn. De kaart is beperkt tot twee weekmenus, het ene telt drie gangen met diverse keuzemogelijkheden (75 gulden inclusief aperitief en espresso) en het andere telt vijf gangen (90 gulden, eveneens inclusief aperitief en espresso). Met begeleidende wijnen wordt de prijs respectievelijk 90 en 125 gulden. Een willekeurige greep uit de schotels die U op tafel kunt verwachten: verse wijngaardslakjes met kabeljauw en roompeterselie onder krokante bladerdeeg (als entree); naturel gebraden fazanthen met zuurkool en spek; hazerug met mosterd en een saus van rode port en peperkoek, gestoofde peertjes en rode kool; een dessert van grootmoeders wafel met vanille-ijs en warme kersen.

„Mijn stijl is in een woord samen te vatten: puur. voor mij zit het bijzondere zit in de kwaliteit van het product, alleen het fijnste van het fijnste, het beste van het beste komt hier binnen. Ik besteed twintig à dertig procent van mijn tijd aan het zoeken naar het beste product. Laatst kreeg ik voor de opening een schaal druiven als relatiegeschenk. Toen ik die proefde, herinnerde ik me die smaak. Het waren druiven die in Hoegaarden bij Brussel op een speciale manier in kassen worden gekweekt. Nu komen er alleen nog die druiven bij mij in de keuken, ook al zijn ze drie keer zo duur als de druiven die je hier in de winkel kunt krijgen. Ik krijg wel eens op mijn donder van mijn accountant omdat ik van die dure spullen inkoop. Hij vindt dat ik dan te weinig overhoud, maar ik kan het niet laten. Als ik iets vandaag iets zie dat beter is dan wat ik gisteren heb gekocht, dan koop ik dat. Op de prijs let ik niet zo, dus rijk zal ik nooit worden," zegt Hermsen. De leverancier uit Brussel, die verse kikkerbilletjes uit Joegoslavië is komen brengen, frons zijn wenkbrauwen. De man weet nu ook waar hij aan toe is.

Hoe komt een gewone jongen uit De Bosch terecht in het wereldje van de très haute cuisine? Wordt de ene mens dan geboren met zoveel beter smaakvermogen dan de andere? Hermsen gelooft dat voor de ontwikkeling van zijn smaak in de eerste plaats zijn kinderjaren van belang zijn geweest: „Het was een bepaalde traditie bij ons thuis, dat we veel aandacht besteedden aan het eten. Mijn grootouders waren boeren, die zelf hun voedsel produceerden, dat is denk ik heel belangrijk geweest voor die traditie. Er werd ons bijgebracht welke producten goed smaakten. Als je een kind vijf keer in de week friet met appelmoes en kroket geeft, smaakt voor hem friet alleen naar friet en kroketten alleen naar kroketten. Wij konden thuis onderscheid maken tussen de ene aardappel en de andere. Ik kan me ook nog precies herinneren hoe de aalbessen bij mijn oma en echte aardbeien smaakten. Ik vond het ook altijd leuk om mijn moeder te helpen in de keuken."

Toine Hermsen, cuisinier (foto Franco Gori)

Al op de lagere school had hij zijn beroepskeuze gemaakt: hij wilde kok worden en een restaurant beginnen. Dus stuurden zijn ouders hem naar de school met de beste reputatie, de koksschool in Breda. „Als twaalfjarig jongetje moest ik iedere morgen om half zes mijn bed uit, met de fiets naar het station, met de trein naar Breda, en daar op een andere fiets verder naar school. En om half zeven 's avonds was ik dan weer thuis. Zo heb ik de discipline geleerd, die onmisbaar is in een keuken." Toen Hermsen uit militaire dienst kwam, trok hij naar Zwitserland en Frankrijk om bij enkele van de allergrootste chefs stage te lopen, zoals Girardet en de gebroeders Troisgros. „Dat was in die tijd iets bijzonders, als je als Nederlander daar naar toeging. Tegenwoordig wil iedereen er naar toe. Er wordt soms zelfs grof geld betaald om een paar maanden in een beroemd restaurant te mogen werken, terwijl het maar de vraag is of je er meer mag doen dan aardappelen schillen en materiaal schoonmaken."

Terug in Nederland had hij er inmiddels een leerschool van vijftien jaar opzitten. Toen pas kon ik daar iets van een eigen stijl aan toevoegen. De stijl die ik ontwikkeld heb kun je kenmerken als sober en eenvoudig."

Toine Hermsen behoort tot het minieme gezelschap Nederlandse koks dat op „twee sterren niveau" heeft gekookt. 'Prinses Juliana' heeft mede dankzij hem acht jaar twee sterren in de Michelin-gids gehad, maar twee jaar geleden raakte het restaurant er één van kwijt. „Dat komt natuurlijk hard aan," geeft Hermsen toe: „Er wordt van je verlangd dat je 365 dagen per jaar een topprestatie levert. dat kan natuurlijk niet. Je hebt wel eens een dag of een periode dat het wat minder gaat in de keuken. Als er dan toevallig een inspecteur van Michelin in de zaak zit, heb je pech gehad. Maar ik ben niet zo gefixeerd op die sterren. Als ik per se zou willen, heb ik hier over tien jaar drie sterren, maar als ik ze niet heb, zit ik daar niet mee. Sterren moeten spontaan komen, het is voor mij geen levensdoel zoals voor sommigen van mijn collega's."

Jacques Herraets